

Maros megyében 25-30 ezren maradnak átmenetileg munka nélkül

Márciusra kifizették a segélyeket

Fotó: Nagy Tibor

A koronavírus-járvány miatt kialakult gazdasági helyzetben április 16-ig Maros megyében 1319 cégtől közel 9000 alkalmazott került kényszerszabadságra. Azóta eltelt bő két hét, a helyzet változott, s jóval többen kényszerültek abbahagyni a munkát – tájékoztatott Ștef Gheorghe, a Maros Megyei Munkaerő-közvetítő Hivatal igazgatója.

Mezey Sarolta

Márciusra 4,4 millió lejt fizettek ki

A munkaerő-közvetítő hivatal a március folyamán átmenetileg munkanélkülivé vált személyek számára április 16-ig 4,4 millió lej munkanélküli-segélyt fizetett ki, ami az alkalmazotti bérek 75 százalékát jelenti. Azonak a magáncégeknek, vállalkozásoknak, amelyek április folyamán szüntették be a munkát, május elsejétől kell benyújtaniuk a kérvényeket alkalmazottaik munkanélküli-segélyének igénylésére.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Alacsony egészségügyi, magas pszichés érintettség

A koronavírus Erdélyben elnevezésű felmérés első eredményei szerint az erdélyi magyarok körében még alacsony a járvány egészségügyi hatása, ugyanakkor a mindennapok teljesen átalakultak, a lakosság egy újfajta életformára rendezkedett be. A legnagyobb problémák az új helyzetben pénzügyi és lélektani jellegűek. A szigorító intézkedésekkel a válaszadók többsége egyetért, kétharmaduk szinte egyáltalán nem hagyja el a lakását.

6.

Új pénznem jelent meg Európában

Így született az ötlet egy olaszországi településen, hogy saját pénznemet hoznak létre. A hatóságok azért nyomtatnák ki az új bankokat, hogy segítsék átvészelni a járvány okozta válságot a rászorulóknak.

10.

Május 15-e után

Vészhelyzet váltja fel a szükségállapotot

Május 15-e után vészhelyzet váltja fel a jelenleg érvényben lévő szükségállapotot, fokozatosan történik majd a lazítási folyamat a szükségállapot feloldása után – mondta hétfőn Klaus Iohannis államfő.

„A szükségállapotot nem hosszabbítjuk meg, nem fogok újabb elnöki rendeletet kiadni a szükségállapot meghosszabbítására. Május 14-e lesz a szükségállapot utolsó napja. Május 15-étől a járvány féken tartása érdekében vészhelyzetet hirdetünk, amelyet külön erre vonatkozó törvény szabályoz” – mondta a Cotroceni-palotában az államfő.

Lépésről lépésre, körülbelül kéthetes periódusonként történik majd a lazítási folyamat a szükségállapot feloldása után – jelentette ki Klaus Iohannis.

Az államfő a SARS-CoV-2-vírus okozta járvány kezeléséről tartott megbeszélést a kormány több tagjával. A megbeszélés után úgy nyilatkozott, május 15-étől vészhelyzetet vezetnek be. Ez többek közt azt is maga után vonja, hogy kötelező lesz a maszkviselés nyilvános zárt terekben és a tömegközlekedési eszközökön.

A szükségállapot feloldása után körülbelül kéthetente kerül sor egy-egy lazító intézkedés meghozatalára, tehát

május 15-e után a következő engedelmények június elejére, majd június közepére várhatók – mondta Iohannis.

Május 15-e után kinyitnak a szépségszalonok, a fogászati rendelők és a múzeumok, de szigorított higiéniai és távolságtartási feltételekkel.

A sportolók újratekhetnek az edzéseket a szükségállapot lejártával, a sportversenyeket azonban egyelőre nem tartják meg. Ez azonban csak a profi sportolókra vonatkozik, az amatőr sportolók számára továbbra is zárva maradnak a sportpályák.

Továbbra sem gyűlhet össze háromnál több személy, és ez a kültéri testmozgásra is érvényes.

Nem lesz többé szükség saját felelősségre tett nyilatkozatra ahhoz, hogy településen belül közlekedjünk, de korlátozások lesznek érvényben a település elhagyására vonatkozóan.

Iohannis néhány példát is felsorolt a település elhagyásának elfogadható indokairól: elhagyhatjuk településünket munkaügyben, egészségi okokból, sportolás, kerékpározás céljából.

Mindez viszont nem lesz érvényes olyan települések esetében, amelyek egészét vesztésgár alá vonták. (Agerpres)

Arktális

Csapid le, csacsi!

Mózes Edith

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának kutatócsoportja szerint Romániában óránként körülbelül 70 vállalat szűnik meg, az ország éves gazdasági visszaesése elérheti a 6,5%-ot, a második negyedéves GDP-zuhanás pedig 15,4%-os lehet. Az elemzők úgy vélik, 2020 második negyedévében várhatóan nem lesz olyan megye az országban, ahol a GDP visszaesése ne haladná meg a 12%-ot. Ennek egyik magyarázata, hogy a vállalatok vagy kénytelenek voltak csökkenteni a tevékenységüket, vagy más formában érintette őket a pandémia gazdasági hatása. Március 16., vagyis a szükségállapot kihirdetése óta Romániában 1,027 millió embert küldtek kényszerszabadságra, míg a megszűnt munkaszerződések száma elérte a 271 ezret. Márciusban 4,6%-ra nőtt az országban a munkanélküliségi ráta, a járvány idején több mint 1 millió szerződést függesztettek fel a korlátozások következtében történt gazdasági leállás miatt. Az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat múlt heti jelentése alapján az első negyedévben a valaha mért legnagyobb mértékben zsugorodott az euróövezet gazdasága. Az idei első negyedévi GDP-csökkenés a legnagyobb volt az összehasonlítható alapon vezetett statisztikai nyilvántartás 1995-ös kezdete óta.

Nos, ezek után normális ésszel nehéz felfogni, hogy a járvány kelletlen közepén a román államfő „stratégiája” a szélsőséges

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

MÁJUS

5., kedd
A Nap kel
6 óra 1 perckor,
lenyugszik
20 óra 37 perckor.
Az év 126. napja,
hátravan 240 nap.

IDŐJÁRÁS
Változó idő
Hőmérséklet:
max. 17°C
min. 7°C

^Isten éltesse!

Ma **ADRIÁN** és **GYÖRGYI**,
holnap **FRIDA** és **IVETT** napja.
FRIDA: germán eredetű, jelen-
tése: béke, védelem.
IVETT: az Ivonne francia kicsi-
nyitőképzős alakjából önálló-
sult.

* * *

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. május 4.

1 EUR	4,8387
1 USD	4,4240
100 HUF	1,3697
1 g ARANY	242,3785

Az esőzések ellenére tovább tart a szárazság

A többnapos eső ellenére csak enyhén nőtt a folyók vízhozama

Fotó: Nagy Tibor

Habár az utóbbi napokban bőven volt csapadék, csak enyhén nőtt meg a megyénket átszelő folyók vízhozama – tájékoztatót Călin Fokt, a Maros Vízügyi Hatóság szóvivője.

Jelentősebb csapadék a hegyekben volt. Tegnapelőtt Ratosnyán mérték a legnagyobb csapadékmennyiséget, négyzetméterenként 30 liter víz esett. Marosvásárhelyen 12, Marosludason 11, Görgényszentimrén 14, Segesváron 12, Dicsőszentmártonban 11 liter eső esett négyzetméterenként. A szárazság miatt, amint említettük, nem sokat emelkedett a folyók vízszintje. Az ebben az időszakban mért sokévi átlag alig felét éri el a lehullott csapadékmennyiség. Marosvásárhelyen a másodpercenkénti 62 köbméter helyett

alig 33 folyik a mérőállomásnál. A Nyárád hozama Fintaházán 1,25 köbméter az ilyenkor mért 5 köbméter helyett, Szovátán 2 köbmétert mérnek átlagban, jelenleg alig éri el az 1-et a Szováta-pataka hozama. És ez az arány jellemző más, megyénkbeli folyóvizekre is. A legnagyobb gondot az okozza, hogy nincs elég talajvíztartalék. A Kelemen- és a Görgényi-havasokban is elolvadt a hó, csak 2000 méter felett – a Rekettyés csúcson levő meteorológiai, hidrológiai állomáson mérték 3 centimétert, ezenkívül foltokban, árnyékosabb helyen maradt még hóréteg, ez azonban kismértékben járul hozzá a tartalékok pótlásához. Egyelőre nem kell tartanunk áradásoktól, annál inkább szükség van az esőre, amely „aranyat érően” áztatja leginkább a termőföldet. (v.g.v.)

Megyei hírek

Szünetel a jogi tanácsadás

A koronavírus-járvány elleni óvintézkedésként meghatározatlan ideig szünetel szerkesztőségünkben a jogi tanácsadás. A helyzet alakulása függvényében időben értesítjük olvasóinkat a legközelebbi alkalomról, amikor jogi ügyekkel Molnár Loránd ügyvédhez fordulhatnak.

Paloták a Szamos-hídon

– online előadás

Május 5-én, ma 18 órakor a Kolozsvár Társaság (KT) Kolozsvár kincsteremtő polgárai című, várostörténeti tematikájú sorozatának első, Paloták a Szamos-hídon innen és túl című előadását lehet megtekinteni a Kolozsvár Társaság Facebook-csatornáján. A 2018. június 22-én a KT székelylén megrendezett vetített képes esemény előadója, a sorozat ötletgazdája Nagy Béla helytörténész, beszélgetőtársa Egyed Ákos történész, akadémikus volt.

A budapesti Újszínház a Facebookon

Április 15-től a színházi évad végéig minden szerdán 19 órától a budapesti Újszínház Facebook-oldalán megtekinthető a társulat valamelyik előadása. A szerdai internetes bemutató után az előadásokat még két napig lehet megnézni.

Ször Manó krónikája

– premier előtti vetítés

Május 6-án, szerdán 19.30-tól folytatódik a Székelyföldi Legendárium rajzfilmsorozata új évadának premier előtti vetítése. A Legendárium Facebook-csatornáján megtekinthető történet követői Szent László király legvitézesebb kard- és tollforgatójával, Ször Manóval ismerkedhetnek meg, aki a székelydzerzi falfriskón keresztül a világhírű Szent László-legendát, a leányrabló kun történetét meséli el.

Nemzetközi medvenap – online

közvetítés Nyíregyházáról

A Nyíregyházi Állatpark a járványügyi helyzet miatt idén interneten közvetíti a május 10-én, vasárnap 9–16 óra között Boldog macinap címmel zajló nemzetközi medvenap eseményeit, melyekbe így az erdélyi nézők is bekapcsolódhatnak. Az állatpark Facebook-csatornáján követhető tematikus nap célja, hogy a résztvevők minél többet megtudjanak a világon élő medvefajokról. A Nyíregyházi Állatparkban a barna- és jegesmedve mellett Dél-Amerika egyetlen medvefajtája, a pászemes medve is megtalálható. A rendezvény kínálatában internetes látványvetítés, számos videó bejátszás és letölthető kézműves ötletek is szerepelnek.

Fokozott ellenőrzések a hét végén

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség vasárnap több mint 1430 személynél ellenőrizte a kijárási tilalom előírásainak betartását. A rendőrök ötvennél több kereskedelmi társaságnál is felmérték a járványügyi óvintézkedések tiszteletben tartását, a közúti ellenőrzések során pedig több mint 430 személygépkocsit állítottak meg, és több mint 700 személyt igazoltattak.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Színház és tudomány között 8.0. – online konferencia

Ismét megrendezi hagyományos színházstudományi konferenciáját a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Doktori Iskolája. A Színház és tudomány között 8.0 című eseménysorozatra május 8-án, pénteken délelőtt 10 órától kerül sor a virtuális térben. A konferencia előadói színház történettel, tánccal, bábbal, kommunikációval foglalkoznak, és a Doktori Iskola PhD-hallgatóiként a teatrológia eszközeivel közlik a szakmájuk, szakterületük egyes problémái felé. Előadásait május 2-től Prezi videó formájában lehet

megtekinteni a Doktori Iskola YouTube-csatornáján, a Zoom platformon keresztül tartott konferencia alkalmával pedig a hozzájuk kapcsolódó diskurzust követhetik élőben az érdeklődők. A részvételi szándékot az uat_ms@yahoo.com e-mail-címen kell jelezni, hogy a szervezők elküldhessék a szükséges információkat a Zoom-ülésszakhhoz való csatlakozáshoz és a linket az előadásokhoz. A konferencia részletes programja április 28-i lapszámunkban és internetes oldalunkon is megtekinthető.

Az erdő álma – meghosszabbították a határidőt

A Debreceni Nagyerdőért Természetvédelmi és Kulturális Egyesület ötödik alkalommal írta ki és bonyolítja le a magyarországi és a határon túli magyar tannyelvű általános és középiskolák diákjait megcélzó pályázati programját. Minden évben arra kéri a gyermekeket, hogy írják le a természetben tapasztalt élményeiket a felhívás tartalmának figyelembevételével, versben, prózában, mesében. Idén Az

erdő álma címmel várják az írásokat, a járványügyi helyzet miatt a beküldési határidőt április 16-ról június 15-re módosították. Korcsoportok: 6–9 év, 10–14 év, 15–19 év, kategóriák: vers, próza és mese. Az országos elvárásoknak megfelelően, minden korcsoportban és kategóriában az első hat helyen végző diákat díjazzzák. Bővebb információk a www.nagyerdoertegyesulet.hu honlapon.

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a szerkesztőségben, a nepujas.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujas.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9–14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujas.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Enyhítenek Ukrajnában a korlátozásokon: engedélyezték a tervezett műtétek végrehajtását

Az ukrán kormány hétfőn úgy határozott, hogy keddtől engedélyezi a kórházakban a tervezett műtétek végrehajtását – jelentette be Makszim Sztepanov egészségügyi miniszter szokásos napi online sajtótájékoztatóján.

A tárcavezető emlékeztetett arra, hogy a koronavírus-fertőzés terjedésének megfékezésére csaknem két hónapja bevezetett országos karantén ideje alatt felfüggesztettek minden tervezett operációt, csak a sürgősségi műtétek voltak engedélyezve az országban. Hozzátette ugyanakkor, hogy mostantól is csak azoknak a műtéteknek a végrehajtását, illetve olyan okból történő kórházi beutalást engedélyeznek, amely már „nagyon szükségessé vált” az érintett egészsége szempontjából.

A miniszter tájékoztatóján figyelmeztetett arra, hogy a helyi polgármestereknek nincs felhatalmazásuk saját településükön olyan rendelkezéseket kiadni, amelyekkel enyhítenek a karanténkorlátozásokon. Hangsúlyozta, hogy a karantén bevezetése és annak feloldása kizárólag a kormány hatásköre. Erre azért tért ki, mert a közép-ukrajnai Cserkaszi megyeszékhely pol-

gármestere május 1-jén hozott rendeletével engedélyezte több vállalkozónak, hogy megnyissa üzletét, egyebek mellett az éttermek nyílt téri teraszaiakon is megkezdheték a látogatók kiszolgáltatását. Lépését több város polgármestere is támogatta, a rendőrség viszont büntetőeljárás indított ellene.

Ukrajnában közben az egészségügyi minisztérium adatai alapján hétfőre, egy nap alatt 15 újabb halálos áldozattal 303-ra nőtt a Covid-19-ben elhunytak száma, az azonosított fertőzöttek pedig 418 új esettel 12 331-re. A betegségből eddig 1619-en gyógyultak fel, ebből 72-en az elmúlt napban.

Az ukrán fegyveres erőknél két új esetet regisztráltak, 48-an betegek. Eddig két haláleset történt, és 33-an gyógyultak fel a betegségből.

Az ukrán jegybank hétfőn kiadott előrejelzése szerint az ukrán gazdaság az április-június közti időszak alatt éves szinten 11 százalékkal csökken, a munkanélküliségi ráta csaknem 12 százalékra emelkedik, a bérek pedig stagnálnak. Az év második felében viszont a gazdaság stabilizálódására számít a jegybank a karanténkorlátozások fokozatos megszüntetésének eredményeként. (MTI)

Az európai országokból érkezőknek nem lesz kötelező a karantén Franciaországban

Az Európai Unió tagállamaiból, a schengeni övezetből és a Nagy-Britanniából érkezőknek nem kell kétéltés karanténba vonulniuk Franciaországban a koronavírus-járvány miatt jelenleg érvényben lévő szigorú kijárási korlátozások május 11-től esedékes fokozatos feloldása után – jelezte a francia elnöki hivatal.

Olivier Véran egészségügyi miniszter szombaton még azt közölte, hogy a rendkívüli állapot további két hónapos meghosszabbítását előíró törvény rendelkezni fog a Franciaországba érkező külföldiek kötelező kétéltés karanténjának feltételeiről, de a Covid-19-et Franciaországban elkapóknak nem írja elő kötelező jelleggel a karantént, hanem a jelenlegi általános karantén fokozatos feloldása után a franciák döntésére bízta a két hétig tartó elkülönülést.

Az Elysée-palota hétfőre virradóra tudatta, hogy a karantén nem vonatkozik azokra a nem fertőzött franciákra és európaiakra, akik uniós országokból, a schengeni övezetből vagy az Egyesült Királyságból érkeznek.

Az Európai Uniót kívülről érkezőkre vonatkozó szabályokat a francia külügyminisztérium a következő napokban ismerteti – közölte az elnöki hivatal.

A rendkívüli állapot július 24-ig tartó meghosszabbításáról szóló tervezetet szombati ülésen fogadta el a kormány, Édouard Philippe kormányfő hétfő délután mutatja be a szenátusnak, és kedden délután terjeszti a Nemzetgyűlés elé. A parlament végleges jóváhagyása csütörtökön várható.

Az általános karantén május 11-től esedékes fokozatos és megynként differenciált enyhítését előíró törvénytervezetet a Nemzetgyűlés már múlt kedden nagy többséggel elfogadta, a szenátus erről a javaslatról is hétfőn szavaz. (MTI)

Vádat emeltek Petr Necas volt cseh kormányfő ellen hamis tanúskodás miatt

Vádat emelt az államügyészség hétfőn Petr Necas volt cseh kormányfő ellen hamis tanúskodás miatt – jelentette az Aktuálne.cz hírportál.

Necas azért került bíróság elé, mert az ügyészségi vizsgálatok szerint két ízben is hamisan tanúskodott volt kabinetfőnöke, mai felesége ügyében. Jana Nagyovát (ma Necasovát) azzal vádolják, hogy kabinetfőnöksége idején jogtalanul visszaélt jogkörével, amikor megbízta a katonai titkosszolgálatokat a kormányfő akkori feleségének megfigyelésével. Necas – hogy akkori szeretőjét, mostani feleségét mentse – kétszer is azt vallotta a vizsgálatok során, hogy személyesen ő adott utasítást egykori felesége, Radka

megfigyelésére. Indokként azt hozta fel, hogy gondoskodni akart egykori felesége biztonságáról.

„Petr Necas ügyét ma kapta meg a bíróság” – erősítette meg a hírportálnak hétfőn Dana Sindelarová, Prága első kerületi bíróságának alelnöke. Hamis tanúskodása miatt a hatályos cseh törvények szerint akár hároméves szabadságvesztés is kiszabható rá. A volt miniszterelnök ügyvédje annyit mondott, hogy az eljárási szabályok szerint nem kommentálhatja az esetet.

A polgári demokrata (ODS) Petr Necas 2010 júniusától 2013 júliusáig volt Csehország miniszterelnöke. Necas az első cseh miniszterelnök, aki bíróság elé kerül. A kormányfő és az ODS akkori

elnökének bukását egy korrupciós botrány okozta.

Kabinetfőnöke és szeretője, Nagyová 2012-ben azért rendelte el a kormányfő feleségének megfigyelését, hogy esetleg kompromittáló információkat szerezzék meggyorsítsa főnöke válását. Kabinetfőnökként azonban erre nem volt felhatalmazása, így túllépte jogkörét. Az éveken át húzódó bírósági perben Nagyová-Necasová végül is három év felfüggetelt szabadságvesztést kapott, és tíz évre eltiltották vezető közigazgatási tisztségektől. Necas az ügyben tanú volt, és az ügyészség szerint két ízben is hamisan vallott, hogy mentse mai feleségét. Most ezért bíróság előtt kell felelnie. (MTI)

Ország – világ

Közel 200 ezer koronavírus-tesztet végeztek

Romániában jelenleg 12.830 személy van hatósági karanténban, 20.085-en pedig otthoni elkülönítésben, orvosi megfigyelés alatt – tájékoztatott hétfőn a stratégiai kommunikációs törzs, amely szerint a 2-es számú katonai rendelet hatályba lépése óta 2253 személyt helyeztek hatósági karanténba, mert nem tartották tiszteletben a lakhelyi elkülönítésre vonatkozó előírásokat. Továbbá 186, hatósági karanténban lévő személy elhagyta a karanténközpontot, ezért újabb 14 napra vesztégzár alá vonták őket. Eddig 199.068 tesztet végeztek országszerte. Az elmúlt 24 órában 401 hívás futott be a 112-es sürgősségi számra a koronavírussal kapcsolatban, illetve 1101 a lakosság tájékoztatására létrehozott 0800-800-358-as zöldszámra. (Agerpres)

Munkaügyi bizottság elé hívják a szaktárcavezetőt

A szenátus házbizottsága hétfőn úgy döntött, hogy csütörtökön a külpolitikai, európai ügyi és munkaügyi bizottság előtt hallgatják meg a kabinet két tagját, Bogdan Aureescu külügyminisztert és Violeta Alexandru munkaügyi minisztert. A két tárcavezetőnek arról kell számot adnia, hogy a kormány milyen intézkedéseket hozott a járvány kezdete óta a külföldön dolgozó romániai munkavállalók védelmében. A szenátus alelnöke, Alina Gorghiu ezzel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselői is támogatták szavazatukkal a meghallgatásra vonatkozó javaslatot. Robert Cazanciuc ügyvivő szenátusi elnök szombaton a közösségi oldalon tette közzé javaslatát, hogy a felsőház illetékes bizottságai hallgassák meg a külügyminisztert. Cazanciuc szerint a román államnak olyan megállapodásokat kell kieszközölnie a többi államtól, amelyek jobb körülményeket biztosítanak a Románia határain kívül dolgozó román állampolgárok számára. (Agerpres)

Maszkgyártás Nagyban

A hónap közepéig eléri a napi 150 ezer darabot a FFP2-es szűrőesztályú védőmaszkok gyártásának kapacitása a Techtext vállalatnál – nyilatkozta Mihai Filip igazgató. Az egészségügyi eszközöket a koronavírus elleni küzdelem első vonalában levő kórházak között osztják szét, de sok rendelés érkezett ipari cégektől is, amelyek újra akarják kezdeni a termelést a megfelelő egészségügyi óvintézkedések betartásával. A védőmaszkokból folyamatosan szállítanak a Máramaros, Bihar, Maros, Szilágy, Kolozs, Fehér, Botoșani, Suceava, Krassó-Szörény, Dolj, Ialomița, Teleorman, Prahova, Konstanca megyei és bukaresti kórházaknak, továbbá a rendőrségnek, a csendőrségnek, a katonaságnak, valamint a TAROM, a ROMATSA és a CNAIR vállalatoknak, a polgármesteri hivataloknak és a megyei munkaerő-elhelyezési ügynökségeknek. A maszkok mellett naponta mintegy 30 ezer orvosi köpenyt, 10 ezer védőruhát, 10-10 ezer egyszer használatos egészségügyi sapkát és cipővédőt, valamint kétezer ágyneműt is legyárt a vállalat. Ezek elsősorban a hazai kórházakhoz kerülnek. (Agerpres)

Újraindul a gépkocsigyártás

Fokozatosan újraindul a gépkocsigyártás Romániában: hétfőtől a mioveni-i Dacia üzem mindkét gyárában elkezdődik a termelés, és egy váltásban elkezdődik a munka a Ford craioviai üzemében is. Mioveni-ben, önkéntes alapon, április 21-én kezdtek újra a munkát, hétfőtől mindkét gyár működik. Craiován egy váltás indult hétfőn; a dolgozóknak, mielőtt belépnének a gyárba, nyilatkozatot kell kitölteniük egészségi állapotukra vonatkozóan, lázasan nem lehet munkába menni. A munkavállalókat saját gyártású maszkokkal látták el, fertőtlenítő szerek állnak rendelkezésükre, de az étkezőhelyek zárva maradnak. A Ford március 19-én állította le a termelést, az alkalmazottakat alapfizetésük 78%-ával kényszer-szabadságra küldték. (Agerpres)

Aktuális

Csapid le, csacsi!

(Folytatás az 1. oldalról)

nacionalizmus. Viszont, ha a Savantgarde elemzését nézzük, amely szerint Romániában 1989-ben volt a legmagasabb az átlagos IQ, azóta folyamatosan csökken, és „oktatási szempontból ma úgy állunk, mintha a világháború után lennénk” (Dragoș Iliescu pszichológus), akkor már nem is kell annyira csodálkoznunk.

Egy Európa-szerte korábban végzett kutatás, a RAVEN-teszt szerint Románia utolsó helyen áll az állampolgárok IQ-szintjét illetően. Szakértők állítják, hogy a románok 99%-a tudományos analfabéta: a lakosság 42%-a gondolja például azt, hogy a Nap forog a Föld körül.

Ennél csak a jelenlegi hatalom „okosabb”: az államfő azt hiszi, a Föld valójában körülötte forog. Ezért is gondolhatta, hogy a világválság idején „aktuális” lehet a magyar kártya. Am póker helyett csapid le, csacsi lett a „játékból”, ami 12 éven aluliaknak ajánlott.

A brazil bennszülöttek védelmében írtak nyílt levelet nemzetközi sztárok

Nemzetközi sztárok, köztük Madonna, Oprah Winfrey, Brad Pitt, David Hockney és Paul McCartney is aláírták azt a brazil elnöknek küldött nyílt levelet, amelyben Sebastiao Salgado világhírű fotóművész vezetésével arra figyelmeztetnek, hogy a brazil bennszülötteket megtizedelheti a koronavírus-járvány.

A The Guardian brit napilap szerint a levélben arról írnak, hogy a brazil vezetőknek azonnal lépéseket kell tenniük az őslakos közösségek megvédése érdekében. A Jair Bolsonaro brazil elnöknek címzett levélben hangsúlyozták, hogy az

Amazonas vidékén élő őslakosság túlélésének szempontjából óriási fenyegetést jelent a Covid-19 betegség terjedése.

„Öt évszázaddal ezelőtt az európai gyarmatosítók által behurcolt betegségek tizedelték meg ezeket az etnikai csoportokat. Most a Brazília-szerte gyorsan terjedő új betegség akár teljesen eltüntetheti őket, mivel nem tudnak szembeszállni a Covid-19-cel” – fogalmaztak.

A petíciót szervező Salgado szerint azonnal meg kell tiltani az aranybányászoknak és az illegális fakitermelőknek, hogy az őslakosok területére lépjenek, hogy ne hurcolják be a betegséget, amely Brazíliában eddig 6750 emberéletet követelt. (MTI)

Márciusra kifizették a segélyeket

(Folytatás az 1. oldalról)

A munkaerő-közvetítő hivatal úgy értékeli, hogy a szükségállapot kihirdetésétől számított márciusi időszakban jegyzett 9000 munkanélkülihez képest jelentősen megnőtt az átmenetileg munkanélkülisre kényszerült személyek száma, ugyanis április folyamán több cég szüntette be vagy csökkentette tevékenységét.

– Úgy értékeljük, hogy a kényszerből munkanélkülivé váltak száma Maros megyében eléri a 25-30 ezret. Mivel május 4-e a hó első munkanapja, a Maros megyei hivatal még nem tud pontos számadatokat szolgáltatni, hiszen a cégek percnként töltik fel az igényléseket a kormány által rendelkezésre bocsátott elektronikus nyilvántartó platformra a

<https://aici.gov.ro/home> oldalon. Annyit tudunk csupán, hogy első nap több mint 500 cég töltött fel igénylést. Mivel ezeket az igényléseket nem mi töltjük le, nem tudjuk, hogy az 500 céghez hány alkalmazott tartozik – fogalmazott Ștef Gheorghe, a munkaerő-közvetítő hivatal igazgatója. Hozzátette: a

Ștef Gheorghe Fotó: Nagy Tibor

cégek általában hó elején nyújtják be az igényléseket, ez azt jelenti, hogy ezen a héten a kérvények 80-90 százaléka beérkezik. Minden bizonnyal lesznek olyan cégek, amelyek nem egész hónapra, hanem ennek töredékére, pár napra vagy fél hónapra küldték el az alkalmazottakat, s csak az adott

periódusra kérik a munkanélküli-támogatást.

A segélyeket a cégek fizetik ki

A szükségállapot idején átmenetileg munkanélkülivé vált személyeknek segély gyanánt állami költségvetésből biztosítják bérük 75 százalékát (ami nem haladhatja meg az 5429 lejes országos átlagbér 75 százalékát). Ezt az összeget a támogatás igénylésétől számított 15 napon belül a munkaerő-közvetítő hivatalnak át kell utalnia a munkáltatónak. A munkáltatónak kötelessége az ezt követő 3 napon belül kifizetni az alkalmazottat. A munkáltató abból a 75 százaléknyi összegből kifizeti az alkalmazottak társadalombiztosítási hozzájárulását, az egészségbiztosítását és az adóját. Tehát, ha valaki 2230 lejes minimálbérrel volt alkalmazva, akkor a munkáltatója 1672 lejt kap meg, ebből vonják le a hozzájárulásokat, s a maradékot fizetik ki neki.

A jelenlegi állás szerint a szükségállapot május közepéig tart. A tevékenység felfüggesztése miatt a munkaadók ez időpontig igényelhetik az állami támogatást.

Koronavírussal fertőződtek meg a mezőcsávási öregotthonban

A teszteredmények alapján koronavírusal fertőződött meg a mezőcsávási öregotthon 16 lakója közül 12, és három ápolónak is pozitív lett a COVID-19-teszteredménye.

A közegészségügyi igazgatóság vezetője, *Iuliu Moldovan* hétfőn arról tájékoztatót, hogy a mezőcsávai (Mezőcsávás község) öregotthon 16 ápolója közül 12-nek a COVID-19-tesztje pozitív, kettőé negatív és egy eredmény még bizonytalan. Mindannyian 60 év fölöttiek, több más betegségben is szenvednek. A személyzet tagjai közül háromnak negatív, háromnak pozitív a teszteredménye. A tesztelést annak nyomán kezdték el az öregotthon lakói körében, hogy egyik ápoló COVID-19-re utaló tünetekkel került kórházba, és mint kiderült, valóban korona-

vírus okozta a tünetegyüttest. Daniel Porav-Hodade, a Maros Megyei Kórház menedzsere közölte: a fertőzötteket kórházba utalták, állapotuk jó, nincs szükségük légzőkészülékre, inkább más betegségeik miatt igényelnek fokozott orvosi figyelmet.

A járványtani vizsgálat folyamában van, arról még nincsenek információk, hogy milyen úton jutott be a koronavírus a közösségbe.

Porav-Hodade szerint Maros megyében körülbelül ezren laknak időotthonban, de ez az egyetlen ilyen intézmény a megyében, amelyben felbukkant a koronavírus. Ez az eset azonban arra figyelmeztet, hogy más, jóval nagyobb létszámú öregotthonok is fertőzési góccokká válhatnak, tette hozzá. (Agerpres)

Iohannis ismét a Székelyföld autonómiájához vezető törvénytervezet támogatásával vádolta meg a PSD-t

Klaus Iohannis elnök hétfői televíziós beszédében ismét megvádolta az ellenzéki Szociáldemokrata Pártot (PSD), hogy olyan törvénytervezetet támogat, amely a Székelyföld autonómiájához vezet.

Az államfő erről hétfőn kora délután beszélt egy televíziós nyilatkozatban, amelynek központi témája a koronavírus-járvány elleni küzdelem volt. Megjegyezte: múlt heti fellépése nyomán a parlamentben a legnagyobb erőt képviselő PSD a felsőházban gyorsan megbuktatta a Székelyföld területi autonómiájának a törvénytervezetét. Hozzátette azonban, hogy a szociáldemokraták a szenátus szakbizottságaiban támogatták az RMDSZ kezdeményezését egy „párhuzamos közigazgatási törvénykönyv” létrehozására, amely – mint fogalmazott – „kötelezővé teszi a magyar nyelvet Erdély egyes területein”. Klaus Iohannis szerint az efféle törvények „Székelyföld autonómiájához vezetnek”.

Az elnök kijelentette: nincs semmi baja a magyar nemzetiségű személyekkel. Sok magyart ismer, sokakkal dolgozott vagy dolgozik most is együtt, tiszteli őket. Többségüket jóra való, szorgalmas embernek tartja, akik végzik a dolgukat. Közölte, hogy a politikusokkal van baja, elsősorban a szociáldemokratákkal, akik olyan törvényalkotásba kezdtek, amely „az erdélyiek által Székelyföldnek nevezett régió” autonómiáját segíti elő. Az elnök többször is úgy fogalmazott, hogy „ez mindennek a teteje”.

„Mit gondolnak, mit ír elő például ez az RMDSZ által benyújtott közigazgatási törvénykönyv? Kötelezővé teszi a magyar nyelvet Erdély egyes területein. Erre már a PSD nem mondhatja azt, hogy nem tudta. Ez a tervezet ugyanis túljutott a szenátus bizottságain, ahol a PSD politikusai megszavazták. Persze most, miután nyilvánosan bemutattam, hogy mire megy ki a játék, a PSD megint megtalálja a módját, hogy a törvény ellen szavazzon. De ne tegyünk úgy, mintha nem látnánk, hogy a PSD egyértelműen abban a helyzetben van, amikor olyan törvényeket, közigazgatási szabályokat akar elfogadtatni, amelyek Székelyföld autonómiájához vezetnek. Ez pedig nyilvánvalóan alkotmányellenes, és nem fogom tűrni ilyen törvények megjelenését” – fogalmazott az elnök.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) tavaly októberben nyújtott be egy olyan törvénytervezetet, amely kisebbségi fejezetében elsősorban azokat az anyanyelvhasználati jogokat foglalja össze, amelyeket a román parlament a közigazgatási törvénykönyv részeként 2018-ban már elfogadott, de a törvénykönyv egésze nem állta ki az alkotmányossági próbát. A tervezet benyújtását azért látta szükségesnek, mert a Dăncilă-kormány az alkotmánybíróság elutasítása után tavaly sürgősségi kormányrendelettel léptette életbe a közigazgatási törvénykönyvet, de ebből már kihagyta a kisebbségek anyanyelvhasználatára vonatkozó részeket. (MTI)

Mintegy 75 ezer egészségügyi alkalmazott kap kockázati pótlékot

Mintegy 75 ezer egészségügyi alkalmazott kap kockázati pótlékot – nyilatkozta hétfőn a Digi 24 televízió műsorában Marcel Boloș. Az európai alapokért felelős miniszter hozzátette: erre a célra 120 millió eurót különítettek el.

A tárcavezető szerint nem tudják pontosan, hogy hány ember vett részt a koronavírus elleni küzdelemben, de „reménykedik abban”, hogy beleférnek ebbe a keretbe. Ha nem, bővítik az alapot – biztosította erről a nézőket Boloș. Elmondta: a pótlékot újabb kategóriákra terjesztették ki, illetve a kórházigazgatók saját hatáskörükben is adhatnak ebből azoknak, akik közvetlen kapcsolatban voltak a koronavírus által megfertőzött személyekkel.

A miniszter szerint a kockázati pótlékot a szükségállapot ideje alatt, azaz két hónapra fizetik. (Agerpres)

A megyei munkaügyi igazgatóság székhelye

Fotó: Nagy Tibor

Romániában továbbra is csökkenő tendenciát mutat a nyilvántartott aktív esetek száma

Romániában hétfőn is csökkent a nyilvántartott aktív koronavírus-fertőzöttek száma, ami – két nap kivételével – már tendenciává vált az utóbbi hét napon.

A stratégiai kommunikációs törzs hétfő kora délután közzétett jelentése szerint az utóbbi 24 órában 400 koronavírusos páciens nyilváníttak gyógyultnak, ami meghaladja az újonnan nyilvántartásba vett fertőzöttek – az utóbbi hét átlagát egyébként enyhén meghaladó – 349-es számát.

Az utóbbi hét napon 127-tel csökkent Romániában az igazolt aktív esetek száma, ehhez azonban nemcsak a gyógyultak egyre növekvő száma járult hozzá, hanem az is, hogy 172 koronavírusos beteg életét vesztette.

A hétfői jelentésben szereplő (az utóbbi időszakban átlagosnak számító) 23 halálessel már meghaladta a 800-at a koronavírus-járvány romániai áldozatainak száma, 95 Covid-19-cel diagnosztizált román állampolgár pedig külföldön vesztette életét.

Romániában eddig 13 512 embernél mutatták ki az új típusú koronavírus (SARS-CoV-2), közülük 243-at intenzív osztályon ápolnak. Több mint 32 ezer, fertőzöttekkel kapcsolatba került ember továbbra is otthoni elkülönítésben vagy hatósági karanténban várja a betegség lappangási időszakának leteltét.

A május elsejei hosszú hétvégén ismét megugrott a kijárási korlátozásokért kiszabott bírságok száma: az utóbbi 24 órában is csaknem 5400 szabálysértőt bírságotlalt meg átlagosan 1785 lejre. (MTI)

Maros megyében

44-re emelkedett a koronavírus-fertőzésben elhunytak száma

Maros megye a fertőzöttek számát illetően a tizedikről a hetedik helyre ugrott előre az országos jegyzéken az elmúlt napok alatt. A helyi kormányhivatal közleménye szerint május 4-ig 510 személynél igazolták a fertőzést, 44-et kórházba utaltak a koronavírus-fertőzés gyanújával. A betegségben elhunytak száma 44-re emelkedett. 195-en gyógyultan távoztak a kórházból. A közegészségügyi igazgatóság adatai szerint 367-en

vannak intézményszerű karanténban, 1.197-en otthoni elkülönítésben. Országos viszonylatban 13.512-re emelkedett a fertőzöttek száma. Megyénket Szucsáva megye, Bukarest, továbbá Arad, Hunyad, Neamți és Botoșani megye előzi meg.

A rendfenntartó szervek 250 esetben ellenőriztek és intézkedtek a járvány terjedésének megelőzése érdekében. (bodolai)

Az utolsó út

Földi és szellemi utakon

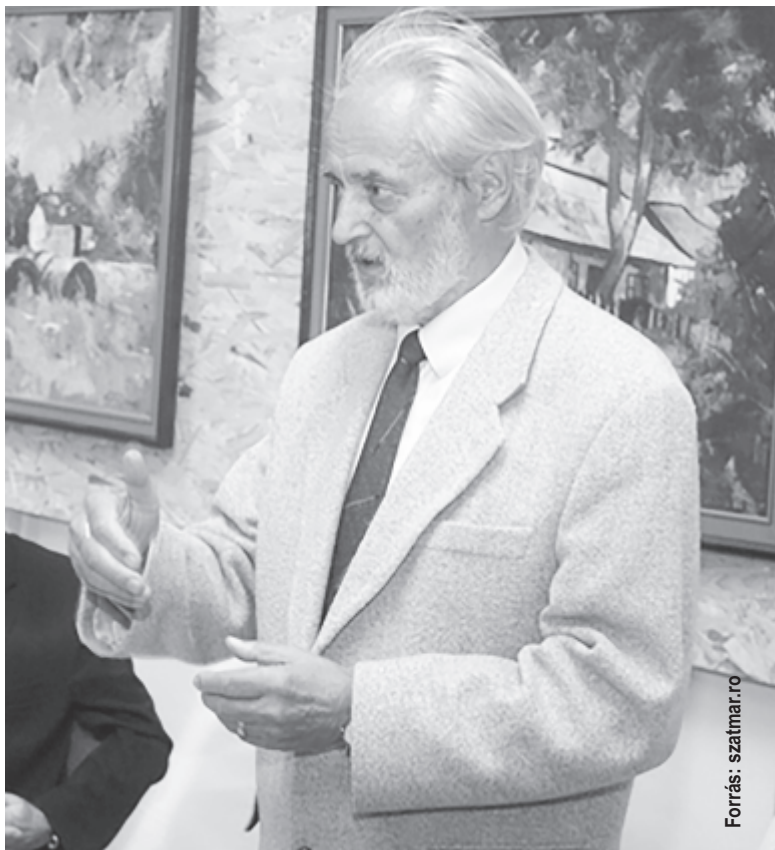
Beder Tibor (1938–2020)

Wellmann Richárd

Sok ezer kilométerrel a háta mögött, életének 82. évében a leg-hosszabb útra indult, ahonnan nincsen visszatérés. Beder Tibor tanár a nagy székely elődök mintáját követő utazó, a Magyarok Székelyföldi Társasága, valamint a Julianus Alapítvány szervezője, a johannita lovagrend tagja, 13 kötet szerzője, Rodostó díszpolgára, három lány édesapja, kilenc gyermek nagyapja és kettő dédapja volt. Ahogyan többször több helyen is megfogalmazta: örmény, német elődökkel is rendelkező székely magyar mindenekelőtt.

Gyermekkora a legendás történetű Háromszéki-medencéhez fűződött, amelyet vadászember édesapjával járt be. Középiskolai tanulmányait a református Székely Mikó Kollégiumban végezte. Természetszeretete egyetemi éveiben mélyült, geológia-földrajz szakos hallgatóként 20-30 kilométeres gyalogutakon fedezte fel Kolozsvár környékét. Munkásévei Csikszeredához kötődtek, ahol volt tanár, aki gyalogosan járta be Erdélyt, iskolaigazgató, majd a rendszerváltás után bátor kiállásáról ismert Hargita megyei főtanfelügyelő, a nemzeti oktatás konok harcosa, akinek vezetésével híres személyiségek nevét kapták a megye iskolái.

Erdélyt bejárva, 1990-ben gyalogszettel indult el a sok ezer kilométeres törökországi útra, hogy Anatóliában felkeresse a közel fél évszázaddal korábban magyar földről elhurcolt honfitársaink kései utódait. Zágónból 84 napi gyaloglás után jutott el Gebiz-Macarköybe,

Forrás: szatmar.ro

ahol szeretettel fogadták, és ahol a magyar identitás megőrzésének a titkára kereste a választ. Hosszú törökországi útja során mindenhol testvérként tekintettek rá, hiszen a magyarokat a tíz ugor törzs legnyugatibbra eljutott egyikének tartják, ami a magyarok iránti rokonszenv alapja a félreeső török falvak lakóiban is.

Utazásáról a *Gyalogosan Törökországban* című, rendkívül népszerűvé vált – és török nyelvre is lefordított – könyvében számolt be. A kötet végén arra a következtetésre jutott, hogy a nyelvükben, vallásuk-

ban, életmódjukban törökké vált anatóliai falu lakóinak valahol mélyen a tudatalattijában őrződött meg a régi identitás emléke, azokhoz a vándormadarakhoz hasonlóan, amelyek az Atlanti-óceánban elsüllyedt hegyvonulat útját követve a leghosszabb úton vándorolnak északról délre.

A törökországi magyar emlékekről, az izmiti Thököly-emlékházról, ahol Thököly Imre kuruc fejedelem élt száműzetésben feleségével, Zrínyi Ilonával, a II. Rákóczi Ferenc vezette szabadságharc bujdosóinak útjáról, amelyet török barátaival járt

be Gelibolótól Rodostóig és az ott töltött idő emlékeiről *A bujdosók nyomában* és a *Magyar történelmi emlékek Törökországban* című kötetében számolt be.

A feleségével közösen a szórványmagyarság védelmére létrehozott Julianus Alapítvány, majd a székely önazonosság védelmére és a török-magyar kapcsolatok ápolására megalapított Magyarok Székelyföldi Társasága szervezésében és támogatásával székely kaput állítottak Rodostóban, Isztambulban, Macarköyben és Izmitben, és kopjafák egész sorát állították a törökországi magyar emlékek színhelyén. A rodostói Magyar Barátság parkban a magyar származású Ibrahim Müteferikának, a török könyvnyomtatás megteremtőjének állítottak szobrot; az ő isztambuli sírkövén ékezetel magyarul szerepel Kolozsvár neve.

A Julianus Alapítvány emlékeztetés ünnepségek során Julianus-díjjal jutalmazta mindazokat a személyiségeket, akik határokon innen és kívül a legtöbbet tették a szórványmagyarság megmaradása érdekében. Beder Tibor nevéhez fűződik a Cegőtelkén felavatott Cserhalom emlékmű, Szent Lászlónak a kunok felett aratott győzelme emlékére. A kardot és pajzsot mintázó szobor Kolozsi Tibor szobrászművész alkotása. Erről a helyszínről indultak tíz éven át a Lármafa találkozó, amelyek a Szent László-emlékhelyek felkeresésével, a szórványban élő magyarság jeles képviselőivel való találkozás alkalmi voltak.

Beder Tibor nemcsak földrajzi utazásokat tett szűkebb és tágabb hazájában, Kis-Ázsiában, Európában és az Egyesült Államokban, „hanem a történelmi, szépirodalmi tudományok, a népi hagyomány, a képzelet térségeiben vándorolva is” – írja a jó barát, Sylvester Lajos az *Apadó fájdalom* című kötet előszá-

vában. A „történelmünket és kortársi világunkat bekalandozó kötet” azt a folyamatot mutatja be, ahogy a magyar többségű térségek lefargása és elvesztése alakult, és feladatokat javasol annak a megtartására, ami „erős szellemi és kulturális várként” még megmaradt. A legfontosabb az egész Románia számára kedvező helyi autonómiák megvalósulása lenne.

Életművéhez tartoznak a tanfelügyelői tevékenységéről, az erdélyi és a székelyföldi oktatás helyzetéről írt kötetei, a *Gondolatok a jövő iskolájáról* (Magister Kiadó) és *A szék*.

Meg kell említenünk a johannita lovagrend és ez Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület tagjaként végzett tevékenységét, és érdekes, vonzó, a közönség szívét mindig megnyerő előadásait, amelyeken törökországi útjairól és a számára kedves témákról számolt be, adta tovább tapasztalatait.

Kötetei többsége – két kivételtől eltekintve – a csíkszerdai Pro-Print Kiadó gondozásában jelent meg.

Munkatársai, támogatói, tanítványai, barátai, olvasói, hallgatói, Erdély-szerzte sokan ismertük és tiszteltük kitartásáért, elvhűségéért, rátartóságáért, becsületességéért!

Nehéz elfogadni, hogy már nincsen közöttünk. De marad az életmű és a lehetőség, amelyet Gyalogosan Törökországban című kötetének az utószavában fogalmazott meg:

„Mi, Kárpát-medencei magyarok és más magyarok a világ minden táján, beleértve a magyarfalusiakat is, addig élünk, amíg csak emlékezünk egymásra. Gyalogutam legnagyobb megvalósításának azt tartom, hogy sikerült felerősítenem és meghosszabbítanom a már-már kialvó emlékezetet.”

Legyen ez a mi feladatunk is! Nyugodjon békében!

Mörfi naplója (2.)

A hatalmasok vizsgamunkája

Ritkán fordul elő az efféle csőd-közeli állapot, amikor a glóbusz szárazulatján ugyanazzal a gonddal kelnek és fekszenek a népek. Most válik el, hogy mit tudnak a vezérek! Noha minden kormányfő a nép jólétét hangoztatja, ez koránt sincs így. Ez abból is kitetszik, hogy nincs olyan ország, amelyben ne lennének bírálói a regnáló politikának (nyilván: a diktatúrák ellenzéke nem hangos szóval, csupán a hallgatásával jelzi az egyet nem értését).

Az ábra minden országban ugyanaz: a központi sajtó szerint a kormány azon buzgólkodik éjjelnappal, hogy az adófizetőknek *jobb legyen az életük*, a nép viszont azt szeretné, ha a hatalom komolyan is gondolná, amit mond, s nem csak ígérgetne. A választók okosabbja ismeri az ígérgetés természetrajzát, az ilyenekről mondotta egykor Ronald Reagan: „a legijesztőbb mondat, amelytől minden adófizetőt elönt a hideg veríték: »a kormánytól küldtek, hogy segítsünk önöknek«”.

Az okos ember stratégiája semlegesíti a hatalom mézes maszlagját: megpróbál talpon maradni a kormányduma ellenében, táplálja a családját, óvja az egészségét, nem a tévét nézi, hanem könyvet olvas, s ha tele a vödör, leviszi a szemetet.

Egy vagy két év múlva már azt is tudni fogjuk, hogy melyik kormánynak volt jó a válságkezelő stratégiája. De ne tessék objektív elemzéseket várni, ui. a manipulálás vírusával a Kaspersky vírusirtó sem tudja felvenni a harcot...

Történelmi visszapillantás

Sztálin generalisszimusz a halálos ágyán három megszámozott borítékot adott át a titkárának, azzal, hogy nagy bajok szezóján egyenként nyissák ki azokat. Hruscsov idején bontották ki az elsőt, ez állt benne: „Kenjetez mindent rám!” Megtörtént: kikiáltották gonosz népiirtónak, és kipakolták a mauzóleumból. Telik-múlik az idő, megint föl kell egyet bontani: „Csináljátok az ellenkezőjét annak, amit én tettem!” Berekesztik a hidegháborút, útlevelet adnak a népek, nyugdíjat emelnek. Megy, ahogy megy. Idén januárban ki kellett nyitni a harmadikat: „Most csináljátok úgy, ahogy én csináltam!” Szabadság lenulázva, határoz, Kína karantént vezet be: „lélek ez ajtón, se be, se ki, / ha kakálni kéne neki, ott van a bili...” (Közbevetőleg elmondanám: a módszer nem új, a középkori pestisjárvány idején Milánóban az vezetett eredményre, hogy a fertőzött családokra rászé-

gezték az ajtót-ablakot. Nem humánus, de hatásos.)

Ázsia hátsó sarkában azonban más a helyzet, ott 1953-ban nem mentek nyugdíjba Sztálin eszméi. Ha hinni lehet a híreknek és a magyarázatoknak, akkor éppen a *diktatórikus intézkedéseknek* köszönhetik azt, hogy az ottaniak viszonylag gyorsan kikeveredtek a bajból. A Szabadság Birodalma pedig – a totojázás és haszontalan bölcsködés miatt – a válság legnagyobb kárvallottja lesz... Az idő pedig a láthatatlan ellenfélnek dolgozik.

Ne feledjük: a nagyüzemi ember-tartás ketrecci, a tizemeletes panelházak Sztálin elvtárs útmutatásai szerint épültek Hanoitól Tiranáig. Mert: 1) egy négyzetméteres kamrában nem lehet hónapokra elegendő ételmezt felhalmozni; 2) a vízcsapokat a mi embereink felügyelik; 3) ha az épület kijárata elé állítanak egy katonát, dobtáras gépkarabéllyal, még tolózár sem kell a kapura.

Most azt várjuk, hogy mi következik még.

Állítólag Sztálintól származik...

a következő mondat: „egy ember halála – tragédia; ezer ember halála – statisztika.” El lehet róla mon-

dani, hogy cinikus és gonosz, de úgy veszem észre: működik. Ma (ápr. 20-án) közölte az egyik hírforrás: „egy hónapja nem volt ilyen alacsony a spanyol halálozások száma”, merthogy előző *nap csupán* 399-en távoztak az öröklétbe. Ami az egyiknek kevés, az a másiknak sok. Ennyi halottja egy *hónap* alatt nem volt az egyik tízmillió közép-európai államnak.

A kérdés mindig az: mihez viszonyítunk. A statisztika jelentőségét lekicsinylő példázat így magyaráz: ha Alfának tíz nadrágja van, és még vesz egyet, akkor tizszázalékos a növekedés; ha Béta is vesz egyet az egyetlen pantallója mellé, akkor nála százszázalékos a növekedés. Persze, mi tudjuk: a száz nagyobb a tíznél, de a kettő nem a tizenegynél. No, valahogy így lehet szépíteni a statisztikákat. Másik példa: ha kétezer *nyilvántartott* betegből eltávozik száz, az 5%. Igen ám, de ha e mellett a kétezer mellett még van nyolcezer, akiket nem tartanak nyilván, mert nem tudnak róluk, akkor a százalékos elhullás* értéke egy százalék, ki lehet hirdetni: 'nagyon jól teljesítettünk'.

Bocsánat a csillaggal jelzett kifejezésért, de a hivatalos jelentések sem kondoleálnak és nem is sajnálkoznak, csak számokkal és grafikonokkal bombáznak. Én vagyok a morbid vagy a hivatalos jelentések?

Nyilvánvaló: a dolog nem ilyen egyszerű, ui. a statisztika komoly tudomány, az iparban, gazdaságban, kereskedelemben és az egészségügyben kismillió helyen jól lehet alkalmazni, és remek következtetéseket lehet levonni vele és általa. Példának okáért jól meg lehet saccolni, hogy mi lesz. Úgymond: laltolgtatják az esélyeket. A kormány egyik szakértője szerint 3%-os lesz a GDP növekedése, a másik szerint a mérleg – nagy valószínűséggel – mínusz tízet mutat. Majd. De hogy mennyi lesz pontosan, azt ma senki sem tudja, s ha Csejdiné élne, még ő sem tudná megjósolni.

Ahogy én ezeket a kormányközeli jósokat ismerem, ők még arra is adnának öt százalék esélyt, hogy a tehénlepény az élére esik, holott azt bármelyik pendelyes gyermek megmondja: az mindig a lapjára szotytyan.

Meg aztán: azt magyarázzák, hogy a Covid-19 veszélyesebb, mint az eddigi járványok, mert – úgymond – sokáig tart kifejleszteni az ellenszerét; holott mindenki tudja: a spanyolnátha nagyobb kaszálást rendezett, mint az első világháború, becslések szerint a Föld lakosságának 3%-a nem élte túl. Hol vagyunk ma a 240 milliótól? Nem vagyok én rekordhajhász, s nem is a vírusnak drukkolok, csak nem szeretem, ha elvetik a súlykot.

Marosvásárhely, 2020. április 20.

A láthatatlan ellenség Víruskörkép (5.)

Jennifer Davis és férje, Daniel Kennedy az amerikai egyesült államokbeli Texas állam fővárosában, Houstonban laknak. Őket és két kisgyereket is érintette a világvírány, ugyanis mind a négyen megbetegedtek, átesetek a fertőzésen. Sorozatunknak ebben a részében őket kértük meg, hogy számoljanak be élményeiről, arról, hogy miként kezelik Amerikában a koronavírus-járványt. Daniel Kennedy a következőket mondta az amerikai helyzetről:

Vajda György

26 millió munkanélküli

Az Amerikai Egyesült Államokban április végén a vírusos fertőzöttek száma meghaladta az 1 milliót. Texas állam az első tíz között van, ahol a legtöbb fertőzöttet regisztráltak, azonban itt a legalacsonyabb az elhalálozás aránya, eddig a mintegy 23.000 fertőzöttből 900-an hunytak el. A 2,3 millió lakosú fővárosban, Houstonban 5200 esetből 80 volt halálos. Mint köztudott, Amerikában a járvány New York államban, New York városában tört ki, és ahogy rohamosan növekedett a fertőzöttek száma, Houstonban is bevezették az óvintézkedéseket. Március 15-étől bezárták a vendéglőket és a nem létfonosságú vállalkozásokat, egy hét múlva pedig az iskolákban is felfüggesztették a tanítást. Sajnos szövetségi szinten nagyon későn hozták meg a szükséges intézkedéseket. Donald Trump államelnök 2019 decemberében, majd 2020. januárban is figyelmen kívül hagyta a szakértői figyelmeztetéseket. Márciustól azonban az orvosok javaslatára bevezették az óvintézkedéseket. A gazdaság leállása káoszt okozott. Három hét alatt 26 millió amerikai

vált munkanélkülivé, köztük több mint 800.000 houstoni lakos. Ez a helyzet aggasztja most a legjobban az amerikaiakat.

Valószínű, hogy munkahelyünkön fertőzöttünk meg, a vírust mindannyian elkaptuk a családban. Valamennyien éreztük a szimptomákat, de egyedül a hatéves kisfiunkat tesztelték. A mintavételt követően négy nap múlva jött meg a pozitív eredmény. A család többi tagját azonban már nem tesztelték. Mint kiderült, az amerikai kormány nem rendelt elég tesztelőberendezést a Nemzetközi Egészségügyi Szervezettől. Egyetlen eljárás maradt: az elkülönítés és a lázgörbe követése. Három hét karantén következett. A hatéves kisfiunknak kilenc napig folyamatosan 40

Celsius-fokos láza volt. Ez idő alatt közel 5 kilót fogyott. A családból ő viselte a betegséget a legnehezebben. Mindannyiunkat fajtó köhögéshorogok kínoztak. Mi, felnőttek enyhébb hőemelkedéssel úsztuk meg. Miután jelentkeztek a tünetek, kértem a háziorvost, hogy teszteljenek, de azt válaszolta, hogy nem szükséges, mert tüdő- és torokgyulladásom van, így ez ellen kaptam gyógyszereket. Amikor visszatértem, hogy koronavírus-gyánús vagyok, akkor már nem volt elég teszt.

Teszthiány és várakozás

Sajnos az Egyesült Államokban nincs elég teszt. Szövetségi támogatás nélkül minden állam azért küzd, hogy beszeresse a megfelelő felszerelést, amelyet a gyártócégek féláron kínálnak megvételre. Olyan lett ez, mint hajdanában a vadnyugaton. Magukra maradtak az államok, az állampolgárok, a családok.

Magunknak kellett meghoznunk az óvintézkedéseket. Három hétig karanténban voltunk. Nem mozdultunk ki a házból, kerteszkedtünk a házunk mögött. Ahogy egyre jobban terjedni kezdett a járvány, az amerikai megrohanták az élelmiszerboltokat és a gyógyszertárakat. Mindenki egyszerre akart tartalékolni. Szerencsére távolról sem alakult ki olyan helyzet, mint amit a televízióban mutattak. Houstonban nagyon jó az ellátás, és mindent pótolnak, a vécépapír és a papír kéztörölők, valamint a kéz- és más fertőtlenítők kivételével, amelyeket nemcsak Texasban, hanem az Egyesült Államok más városaiban sem lehetett kapni. Három hetet tartott a pánikszzerű vásárlási láz, jelenleg az üzletekben sikerült pótolni minden hiányt. Az emberek némiképpen megnyugodtak, és várják a megoldást a szövetségi kormánytól.

A gazdasági helyzet miatt aggnak leginkább

Jelenleg Amerikában leginkább a gazdasági recessziótól tartanak. Rengeteg pénzt költenek főleg a nagyvállalkozások megmentésére. Több millió dollárt utaltak át cégek-

nek. Az utóbbi 10 héten a munkanélkülieknek személyenként 1200 dollárt juttattak. A szövetségi kormánynak érdeke, hogy minél előbb üzembe helyezze a cégeket, hiszen a vírusjárvány miatt több mint 26 millióan váltak munkanélkülivé. Ez vitát váltott ki az amerikai társadalomban. Donald Trump elnök emiatt sürgeti az óvintézkedések beszüntetését. Támogatói, a lakosság mintegy 30%-a egyetért vele. Fölöslegesnek tartják a védőmaszk viselését vagy a szociális távolság betartását. Mindezt a Trump mögött álló gazdasági érdeksoportoknak lobbizók hangoztatják a közösségi médián keresztül. Az orvosok és a hírszatórnak viszont azt állítják, hogy túl korai lenne beszüntetni a szigorú óvintézkedéseket, s ezzel egyetért a lakosság mintegy 70%-a. Májusban hét államban néhány vállalkozást újraindítanak, de mindenki kíváncsian várja, hogy mi lesz az enyhítés eredménye.

Felmérés a koronavírusról Erdélyben

Alacsony egészségügyi, magas pszichés érintettség

A koronavírus Erdélyben elnevezésű felmérés első eredményei szerint az erdélyi magyarok körében még alacsony a járvány egészségügyi hatása, ugyanakkor a mindennapok teljesen átalakultak, a lakosság egy újfajta életformára rendezkedett be. A legnagyobb problémák az új helyzetben pénzügyi és lélektani jellegűek. A szigorító intézkedésekkel a válaszadók többsége egyetért, kétharmaduk szinte egyáltalán nem hagyja el a lakását.

A kutatást az Erdélystatot működtető kolozsvári Közpolitikai Elemző Központ Egyesület és a SoDiSo Research közvélemény-kutató cég készítette, önkéntes alapon. A kutatás célja az volt, hogy feltárja az erdélyi magyar társadalom viszonyulását a járvány kérdésköréhez.

A felmérés négy nagyobb témára fókuszált, a most megjelent eredmények az első két kérdéskört, az egészségügyi érintettséget és a szigorító intézkedésekhez való viszonyulást elemzik. A legfontosabb eredmények:

1. Egészségügyi érintettség, percepciók

* A válaszadók egészségügyi érintettsége még nagyon alacsony:
• A válaszadók mintegy 3%-a gondolja azt, hogy megfertőződhet a vírussal, voltak erre utaló tünetei (viszont a tesztelési szakaszig nem jutottak el). Csúpan 0,1%-a számolt be arról, hogy pozitív koronavírus-teszt-eredménye van.
• 1% alatti azoknak az aránya, akiknek a családjában, közeli ismerősei körében volt bizonyítottan a koronavírus által okozott betegség vagy halálozás.

Sokan használnak arcmaszkot, ha kimennek a házból

Fotó: Nagy Tibor

* Megfertőződését a válaszadók kevesebb mint negyede tartja valószínűnek:

• A válaszadók 3%-a tartja nagyon valószínűnek, 19% pedig inkább valószínűnek, hogy elkapja a koronavírus, a többség ennél kisebb esélyt lát erre.

• A megfertőződésüket a legmagasabb kockázati csoportba tartozók tartják a leginkább valószínűnek (a nagyon súlyos krónikus betegek, illetve a közepesen súlyos betegséggel rendelkező 60 év felettek). Valamivel átlag feletti a közép-erdélyi, városi, fiatalabb, magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében is a megbetegedést valószínűnek tartók aránya. Gazdasági ágazatok szerint a megfertőződés kockázatát a közigazgatásban, az egészségügyben és az alapszolgáltatási ágazatokban (energia, gáz, víz, szennyvíz, hulladék) dolgozók becsülik jelentősnek.

• Egy esetleges megbetegedés esetében nagymértékben megoszlanak a vélemények arról, hogy ennek lefolyása mennyire lenne súlyos: a válaszadók 51%-a enyhe vagy közepes szintű tünetekre számít, amivel nem kerülne kórházba, 23%-a gondolja, hogy kórházi kezelésre szorulna, illetve 5% azoknak az aránya, akik nagyon súlyos, akár végzetes kimenetelű megbetegedéstől tartanak. A betegségük súlyos lefolyását inkább nők, idősek, alacsony iskolázottak, illetve a magas kockázati csoportba tartozók tartják valószínűbbnek.

* A védekezést mindenki fontosnak tartja:

• A válaszadók 99%-a fontosnak tartja a rendkívüli védekezést a járvány idején. A legelterjedtebb védekezési formák a kérdőívben felkínáltak közül a gyakoribb, alaposabb kézmosás, az otthon tartózkodás, a személyes kapcsolatok

csökkentése. Ugyanakkor a válaszadók mintegy fele gyakrabban takarít, fertőtleníti, és mintegy egyharmaduk védőfelszerelést használ, ha kimegy a házból. Hasonló az aránya azoknak, akik ebben a periódusban több vitamint szednek, mint a megszokott körülmények között.

2. Kijárási tilalom, közösségi távolságtartás

* A válaszadók kétharmada szinte egyáltalán nem hagyja el a lakását:

• A válaszadók abszolút többsége (53%-a) csak a legszükségesebb dolgok miatt hagyja el otthonát, további 13%-uk egyáltalán nem jár ki a házból (többségében saját elhatározásból, de vannak, akik karantén miatt). Csúpan 8% azok aránya, akik nagyjából ugyanannyit járnak ki a házból, mint a szigorítások előtt.

• A kijárási szigorításokhoz a leginkább alkalmazkodók egyrészt idősek, nyugdíjasok, magas kockázati csoportba tartozók, másrészt ide tartoznak az egyetemisták és a tanulók, harmadrészt pedig a felsőfokú végzettséggel rendelkező, szellemi munkát végző aktívak. Azon rétegek is jól körülhatárolhatók, akik továbbra is a megszokott módon végzik tevékenységüket: az alapszolgáltatási ágazatokban, a mezőgazdaságban és a közigazgatásban dolgozók, a vállalkozók, önfoglalkoztatók számottevő része.

* A legnagyobb problémák az új helyzetben pénzügyi és lélektani jellegűek:

• A jelenlegi helyzet két fő problémája (27–28%-os említési aránnyal) a háztartások bevételeinek csökkenése, illetve a bezártság érzése, az ebből adódó szorongás, aggodalom. Jelentős azok aránya is (20% körüli), akiknek a megszokott intéztnivalók, illetve a bevásárlás megnehezítése, avagy a megváltozott munkakörülményekhez való alkalmazkodás jelent problémát. Az egyedüllétet, a társas kapcsolatokat

hiányát a válaszadók 18, a hasznos időtöltés hiányát 16% említette. A lélektani jellegű problémák legalább egyikét (bezártság érzése, egyedüllét, hasznos időtöltés hiánya, családon belüli feszültségek) a válaszadók mintegy fele, 49,8%-a említette.

* A kormány intézkedéseivel a többség egyetért, sokan további szigorításokat is jónak látnának:

• A kormány koronavírus-járvánnyal kapcsolatos intézkedéseit a válaszadók 68%-a helyesli. Az egyetértők felülreprezentáltak a szörvány megyékben, az idősebb életkorúak és a magas iskolázottságúak körében. A bírálók inkább székelőföldiek, inkább férfiak, inkább fiatalok. Az intézkedésekkel legkevésbé az önfoglalkoztatók és a vállalkozók értenek egyet, viszont körükben is azok vannak többségben, akik helyeslik a döntéseket.

• A megkérdőjelezettek abszolút többsége (53%-a) megfelelőnek tartja a kijárási korlátozó intézkedések szintjét, 27%-uk további szigorításokat, 16%-uk pedig a megkötések enyhítését látna jónak. A jelenlegi intézkedések szigorítását a Partiumban élők, a magas iskolázottak, illetve a bérből élők látnak nagyobb arányban indokoltnak. Az enyhítés mellett a székelőföldiek, az alacsonyabb iskolázottak, a vállalkozók és az önfoglalkoztatók voksolnak átlagon felüli arányban.

A felmérés 2020. április 1–10. között zajlott, 7450 személy megkérdezésével. Az adatfelvétel interneten és telefonon történt. Az eredmények a nagyrészt internet-használó, legalább általános iskolai végzettséggel rendelkező 18–80 éves erdélyi magyar populációra vonatkozó becslésnek tekinthetők. A gazdasági és szociális hatásokat, illetve az oktatási kérdéseket bemutató második elemzés várhatóan jövő héten jelenik meg.

A felmérés utolsó módosítása: 2020. április 16.

Átadták a munkateret, elkezdődött a munkálat Szovátán Tizenhárom utcát aszfaltoznak le

Nemrég átadták a munkateret a kivitelezőnek, így már akár ebben az évben megvalósulhat Szováta egyik legjelentősebb, idén elkezdett beruházása, tizenhárom utca korszerűsítése. Ezzel egy nagy lemaradást hoznának be – állítja a fürdőváros polgármestere.

Gligor Róbert László

A tervezést 2016-ban kezdték el, majd a pályázatot a Regionális Operatív Program 7.1. tengelyén nyújtották be turizmusfejlesztés címén. Azért esett a választás az utcák korszerűsítésére, mert ezen a téren mutatkoztak nagyobb elmaradások a környező településekhez viszonyítva, ugyanis kisvárosként Szováta nem pályázhatott az előző években a vidékfejlesztési programokon. A kiírás arra a 13 utcára igényelt támogatást, amelyekben legalább egy-egy hivatalosan bejegyzett vendéglátóegység, szálló működik, s ezek környezetének fejlesztésével a turisztikai kínálat minősége is fejlődik.

Önerőből és támogatással

A projekt elbírálása 2017-ben kezdődött el, a támogatási szerződést 2018 decemberében írta alá a városvezetés, a tavaly megtartott versenytárgyalásokat a Geiger cég nyerte meg. A kivitelezőnek nemrég

Nem vártak a sült galambra, önerőből is elkezdtek már néhány további utca korszerűsítését
Fotó: facebook.com/Szováta város önkormányzata

átadták át a terepet, és négy utcában el is kezdődtek már a munkálatok. Mindegyik utca telekkönyvezett, városi tulajdonban van, és közművesítéssel rendelkezik. Ezekben az utcákban első lépésben az átfolyókat építik újra, majd az útalapozás és a sáncok betonozása történik meg, az utolsó lépésben pedig az aszfaltréteget terítik le. Az elképzelés szerint idén megvalósulna a beruházás, ha csak a járvány miatt nem állítják le az európai támogatások átutalását.

A nagy lépést jelentő beruházás mellett a város önerőből is lépett már ezen a téren, az idén már leaszfaltozták a Sómező utcát, tavaly a

Pacsirta és a Vadász utcákat, míg tavalyelőtt az országos helyi fejlesztési program (PNDL) keretében másik három utca korszerűsítése történt meg. Ha a mostani beruházás is befejeződik, a kisváros utcahálózatának kilencven százaléka rendelkezik majd szilárd burkolattal, a többi, többnyire mellékutca rendbetételét már önerőből is el tudják végezni a jövőben – magyarázta **Fülöp László Zsolt** polgármester.

Illyésmezőről sem feledkeztek meg

Rákérdeztünk arra is, hogy milyen kilátások vannak az illyésmezei út korszerűsítésére. Az előljáró

elmondta: ez a településen is nagyon vágnak az aszfaltútra, egy 4,6 kilométeres szakasról van szó. A lakossággal egyeztetve rangsorolták a tennivalókat, az elmúlt időszakban felújították a művelődési otthont, az idén befejezik a ravatalozó építését is, és elkészült az útaszfaltozás kivitelezési terve és engedélyeztetése. A lakosság is megértette, hogy négy év nem annyira hosszú idő, hogy terv készüljön, pénzt szerezzenek rá, és a munkálat is megvalósuljon. Az önkormányzat igyekezetéért hálások a lakosok, a városvezetés pedig ezután is megtesz mindent annak érdekében, hogy mindenhova arányosan jusson a fejlesztésekből. Azt is megértették, hogy a város nem tudja kigazdálkodni egy 3,5

millió lejes beruházás anyagi fedezetét, ezért csak pályázatból tudják ezt megvalósítani. A tervet európai pályázatra nyújtják be, viszont ha nem sikerül megszerezni a szükséges támogatási összeget, akkor az önkormányzat önerőből legalább egy réteg aszfaltszőnyeget leterít Illyésmezőben, hogy a falu lakosait ne zavarja a por.

Addig is öröndetes tény, hogy már rövidülhet az aszfaltozatlan útszakasz, ugyanis az elmúlt időszakban a Május 1. utca aszfaltozásával egy kilométert korszerűsítettek, a Patakmajor utca is szerepel az idei aszfaltozási projektben hét-nyolc-száz méterrel, így már csak a hátramaradt szakasz marad, az útelágazástól a faluba.

Ha befejeződik a most elkezdett beruházás, a város legtöbb utcája aszfaltozva lesz

Elmarad a Só útja évadnyitója Felértékelődhet a helyi turisztikai kínálat

Ahogy a korábbi esztendőben beszámoltunk róla, májusban a marosvásárhelyi Fókusz Öko Központ hagyományosan megnyitja a Só útját, azt a tematikus gyalogos és kerékpárútvonalat, amelyet Marosszentgyörgy és Parajd között építettek ki és tartanak karban, s amely gyakorlatilag a dombok gerincén átszeli a Nyárád mentét. A vírusjárványra való tekintettel az idén csupán virtuálisan hívják fel a figyelmet arra, hogy miért volt fontos ennek a turistaútvonalnak a kialakítása.

Hajdú Zoltán, a Fókusz Öko Központ vezetője lapunknak elmondta, hogy az idén május 8-ára tervezték a Só útja hivatalos megnyitóját, az erről szóló plakátot már februárban elkészítették, azonban időközben kitört a világvárvány, és így az óvintézkedések miatt a megnyitót egy későbbi dátumra halasztották. Az esemény közeledte azonban alkalmat ad arra is, hogy felelevenítsék az előző évek rendezvényeit, tapasztalatait.

A Fókusz Öko Központ korunk életformája megváltoztatására számos lehetséges alternatívát dolgozott ki néhány téren, mint a vízgazdálkodás, az energiahatékonyság, az élelmiszerellátás és a turizmus. Hajdú Zoltán szerint a jelenlegi és a várható, illetve előre jelzett krízisek megoldását szerve-

zetük holisztikus megközelítéssel, az életformánk, értékeink átgondolásával keresi, ajánlva a helyi értékek felfedezését. Ennek egyik módja a kirándulás. Mint ismeretes, az emberek többek között a fizikai és lelki kikapcsolódás iránti igény kielégítése, a feltöltődés, élményszerzés, tanulni vágyás, ismeretszerzés, kalandvágy miatt indulnak útnak, kirándulnak. Az utóbbi időben egyre többen inkább a távolabbi úti célokat választották. Sokan

jobban ismerik a távoli tájakat, mint közvetlen környezetüket. A vírusjárvány az utazási szokásokat is felülírhatja, így várhatóan az idén és a jövő nyáron többen keresik fel majd a településük közelében levő helyeket, vagy választják a hazai turizmus kínálatát. Sajnos nálunk még mindig igen hiányos a turisztikai infrastruktúra, nincsenek vonzó programok. Hiánypótlásként próbálják a környezetvédelmi szervezetek meghonosítani az ún. „zöld

út” mozgalmat, amelynek célja a települések közelében levő turistaútvonalak kiépítése, valamilyen helyi jellegzetességgel bíró célpont elérése, történelmi, helytörténeti jelentőséggel is rendelkező vagy vonzó természeti környezetben.

A Só útja az egykori Római Birodalom sószállító útvonala volt. A Fókusz Öko Központ a legendák és a történelmi tények nyomán elindulva kijelölte a Parajdot Marosszentgyörggyel összekötő turistautat, amely nagyrészt követi a valamikori római utat. Az útvonal lehetőséget kínál a Nyárádmente természeti szépségeinek a felfede-

zésére és a helyiek vendégszeretetének megismerésére is.

A Fókusz Öko Központ a Só útjának népszerűsítésére 2008-ban szervezett először évadnyitó rendezvényt, majd ezt követően évente megismételte az eseményt, számos iskola diákjaival, tanáraival közösen. A vezetett gyalogtúra a székellybői kultúrotthontól indult, majd mintegy 12 km megtétele után a jobbágyfalvi Tündér Ilona panziónál ért véget, ahol a résztvevők (volt olyan év is, amikor 600-an voltak) szabadidős programokon, vetélkedőkön vettek részt. Az évek során volt néptáncbemutató, dalfesztivál, tudományos-ismeretterjesztő előadás, és elmaradhatatlanok voltak a környezetvédelmi témájú játékok. A túra helyi vendéglátói a Székelybőért Egyesület tagjai voltak, akik minden alkalommal fánkkal fogadták és indították útra a résztvevőket. A Tündér Ilona panziónál gulyással várták a fáradt gyalogtúrázókat, akiknek a biztonságára a Maros megyei speciális barlangi és hegyimentő alakulat tagjai vigyáztak, rendszeres támogatói, résztvevői voltak az Erdélyi Kárpát Egyesület Marosi Osztályának és a Pro Bicyclo Urbo egyesületnek a tagjai is. A népszerűsítésnek köszönhetően a turistaútvonalat év közben is sokan keresik fel. Az út mentén halad a Csíksomlyóra vezető a Mária-zarándokút is. A vírusjárvány miatt várhatóan – a szigorú óvintézkedések fokozatos enyhítését követően – még többen keresik fel az igazán szép és tartalmas élményt kínáló útvonalat. (vajda)

A Só útján

Fotó: Hajdú Zoltán

„Más még csokoládéről sem álmodhatott, mi meg...”

Vultur György több marosvásárhelyi csapatnál futbalozott (Textila Mureş, Hargita, IRA), de Balánbányán és Gyergyószentmiklóson is játszott a C osztályban. Az egykori villámgyors szélső idővel áttért a kispályás futballra, s bár a sebessége, amelyről híres volt, megkopott az évek során, pontossága nem változott: nem csoda, hiszen a passzokat már több mint ötven éve adogatja heti rendszerességgel baráti társasága körében. Labdarúgó-pályafutásáról egy minifoci-mérkőzés után mesélt a jelenleg 65 éves labdarúgó.

Czibalmos Ferenc Attila

– Annak idején engem is a grundról válogattak ki 11 évesen, majd a Gödörben volt egy válogató – kezdte az emlékek felelevenítését. – Egy harmincas létszámú gyerekcsoporthoz hoztak létre a Gyermekek- és Ifjúsági Központnál, ahol a néhai Kiss István, majd Túrós Jenő és Lukács Ede voltak az edzőim. Jó időszak volt ez, hiszen az egykori Alimentara finanszírozta a klubot, mint serdülő játékosnak már kecsgetető juttatásokban részesültem. Hetente két edzésünk és egy felkészítő mérkőzésünk volt, hétvégén bajnoki meccs. Azokra a napokra egy 15 lej értékű ételjegyet kaptunk, erre az értékre a főtéri Lacto Barban reggelizhettünk vagy ebédelhettünk, sőt csokoládét, rahátot, kekszet, törökmézet is kaptunk. Mindez nagy dolog volt egy 13-14 éves fiatalnak abban az időszakban, amikor más még csokoládéről sem álmodhatott.

– Hol folytatta a labdarúgást?

– 1968-ban a helyi Hargitához szerződtem.

Abban az évben a megyei bajnokságban szerepelt többek közt a Ciocanul, az Oţelul, a Lemnarul, a Viitorul Prodcomplex, a Gloria is, míg a városi bajnokság legjobbját a Mureşul Készruhágyár csapata volt. A Hargitánál is az Alimentara finanszírozott, hiszen az anyagi juttatások mellett télen siléctet és korcsolyát is adtak, amit ki is használtunk: a Somostetőhöz közeli Németkalap-oldalban szívtünk, míg az egykori Vörös Lobogó mozi (jelenleg Spektrum színház) melletti Lázár Odön-parkban (jelenleg Színház tér) kialakított korcsolyapályán korcsolyáztunk. Emlékszem, 2 lej volt a belépő. A Hargita megszűnése után a Váli József által edzett Textila Mureş együtteséhez kerültem. Ott sem volt rossz időszak, hiszen a fizetés és a juttatások mellett szinte hetente kaptunk egy új, jó minőségű fűsszdzsekit.

– Hogyan került Balánbányára és Gyergyószentmiklósról?

– A Textilától a C osztályos Balánbányai Bányászhoz vezetett az utam, ahol Publik Antal és Kirner Sándor voltak az edzők. Egy fél szezon után a Marosvásárhelyi IRA következett, majd katonaköteles lettem, és Piteşti-re kerültem a helyi tűzoltóság C osztályos együtteséhez. Leszerelése után 1973-ban Fazakas József edző a C osztályos Gyergyószentmiklósi Viitorulhoz irányított, ahová Cerghizan, Sütő József, Grama József és Szász János követett. Rövid időre visszakérültem Vásárhelyre, majd újra Gyergyószentmiklósra kerültem, ezúttal Ördögh Attila vezényelt oda. Jól kerestem ott, hiszen 4000 lej volt a fizetésem, emellett havonta mintegy 1500 lej meccspénzt kaptunk, vendéglőben étkeztünk, szállodában laktunk, ahol a kerelöszentpáli Cerghizannal voltam szobatárs.

– Gyergyóból visszakérült szülővárosába?

– Igen. A C osztályból kiesett Medicina Sănătatea néven szerepelt tovább a városi bajnokságban, itt folytattam. Megnyertük a városi bajnokságot (148-8-as gólkülönbséggel!), és felkerültünk a megyeibe. Abban az évben engem és Márton Sándort (Metalotehnica) kiválasztottak, és bekerültünk az AS Armata bővített keretébe, amely Egyiptomba ment edzőtáborba. Sajnos egy kézsérülés miatt nem szerződtek le. Időközben (1984-ben) jó fizetésért elmentem dolgozni a Duna-Fekete-tenger csatornához, ahol megismerkedtem az egykori kolozsvári játékosokkal, majd edzővel, Dan Ancával, aki a Cimentul Medgidia edzője volt. Egy barátságos futballmeccs után szerződést ajánlottak, álnéven fél évet játszottam náluk: a munkahelyi fizetésem mellett kaptam még 10.000 lejt a Cimentultól, s mintegy 5000 lej havi díjat, ami sok pénzt jelentett abban az időszakban.

– Hol, melyik együttesnél akasztotta szögére a futballcsukát?

– Medgidiáról hazajöttem Marosvásárhelyre, ahol még három idényt lehúztam a megyei bajnokságban szereplő, Kanyaró György által edzett IRA együttesénél, aztán 34 évesen abbahagytam. A Kiss Károly vezette gyár alkalmazottjaként dolgoztam, a prototípusműhely beszerzőjeként.

– Visszavonulása után miként kötődött a labdarúgáshoz?

– Mintegy 30 éve kispályázom: a Kövesdombon a Bayernt és a Dinamót erősítettem, a Víkendtelepen az Újpesti Dózsaival háromszor nyertünk bajnokságot, még Kanyaró Attila is játszott nálunk. Az utóbbi időben a Víkendtelepen, az 50 év felettek bajnokságában szerepeltem, illetve hetente meggyesfalvi barátokkal, valamint a hajdani Monaco

kispályás csapatának tagjaival kergettek a lasztit. Itt megemlíteném a Ruszi József (Chimica Dicsősézmárton), Petroleon Sándor, Muntean Tibor (mindkettő Metalotehnica), Sikó Ferenc (Imatex), Aszalos Márton, Aszalos György, Simion Olariu, László István, Kiss Csaba, Kiss Albert, Tamási Ferenc nevét. Zömük túl van a hatvanon, vagy éppen afelé tart, de nem adják fel a futballt!...

Edzőtáborban az IRA csapattal

Edzésen az ASA-nál, a passzoló Bölönitől jobbra

Vezető Forma-1-es csapatoknál is jegyzik a magyar fiú nevét

Bereznyai Dániel neve nem ismeretlen az autósport kedvelőknek. No, nem a versenypályákról, hiszen egyelőre nem ott vitézkedik, hanem azok virtuálisan leképezett másolatain: a szinte 20 éves fiatalember 2018-ban második, 2019-ben pedig harmadik lett a virtuális Formula-1-es világsorozatban az Alfa Romeo Racing e-sportolójaként. Legutóbb pedig a Hungaroring e-sport-bajnokságának selejtezőjén maga mögé utasította a teljes mezőnyt!

Azonban fordulhat is a kocka, hiszen a magyar bajnokság nyertese egy magyar vagy nemzetközi szezon teljesíthet a WTCY-es MIRA csapattal, így Bereznyai Dánielnek minden esélye megvan arra, hogy igazi versenykörnyezetben is kipróbálja majd magát. Az Alapjártat című online lap interjút készített vele, ennek rövidített, szerkesztett változatát olvashatják az alábbiakban.

– Ki is a Bereznyai Dani?

– Tavaly érettségiztem, és egyetem helyett az álmaimat életem, a motorsportban tevékenykedve, jelenleg az Alfa Romeo F1 E-sport versenyzőjeként. Azt teszem, amit szeretek: munkám az, hogy vezetek – egyelőre leginkább virtuálisan szimulátorokban, de ki tudja: mind-

nyian ismerjük a nagy magyar autóversenyzőket, akik ugyanígy kezdtek.

– Hogyan és mikor kerültél az e-sport világába, és miért pont az autóversenyek vonzottak?

– A Forma-1-es játékok világába 8-10 évesen csöppentem, mivel ekkor kezdtem el követni a valós motorsportot is, főleg az F1-et. Néhány ázsiai futam ment reggel a tévében a mesék helyett, a családból senki nem nézte, de melyik fiatal nem mozgatna meg egy gyors versenyautó? Eleinte apa ellen, később néhány barát ellen versenyeztem, de az évek alatt egyre erősebb ligákban találtam magam. A dicsőség kivételével tét nélkül, mégis rendkívül motiváltan. Amikor 2017-ben a Forma-1 bejelentette az első hivatalos szériát, örömmel csaptam le a lehetőségre, és a legjobb 4-be kerül-

tem. Akkor még úgy alakult az élet, hogy semmi komoly nem történt belőle: de pár hónappal később leigazolt a jelenlegi e-sport menedzserem, a Veloce Esports, amellyel közösen jutottam el arra a szintre, hogy a következő évben teljesítményemre már a Mercedes is felfigyelt. Velük konstruktóri bajnok is lettünk, azóta pedig az Alfa Romeo színeit képviselem.

– Melyik csapatnál éreztél magad jobban?

– Alapvetően semmi különbség nincs abban a tekintetben, hogy melyik csapatot képviselem. Az e-sportban az autók teljesen egyenlők, minden a pilótán múlik. Beállítás lehet készíteni hozzájuk, de az is teljes mértékben a mi feladatunk, mi ismerjük a legjobban a programot, és érezzük a legjobban az autót – a játék nem annyira élethű, hogy

mérnöki számítások mentén megoldásra leljünk. A Mercedest képviselve a világ legnagyobb autómárkáját képviseltem, ami érezhető volt. Egyszerre hatalmas, viszont messze nem olyan családias, mint például az Alfa Romeónál. Mindkettőnek megvan az előnye és a hátránya, úgy gondolom, bármely Forma-1-es csapatban remekül tudnám érezni magam, örülök a lehetőségeknek.

– Kipróbálnád magad egy igazi versenyautóban?

– Bármilyen versenygépjárműben szívesen megmérném magam. A gokartozáshoz, formulaautózáshoz magas vagyok, emiatt túl nehéz is, a túraautók világában viszont lehet még jövőm. Oda még huszonegynéhány évesen sem túl késő elindulni, nem úgy, mint például az F1-be...

– Nemrég indult a Hungaroring e-sport-bajnokság selejtezője, ahol máris a leggyorsabbak között tartanál számon! Mennyire gyorsak a versenyautóid?

– A Hungaroring e-sport-bajnokság selejtezőjét sikerült megnyernem, aminek rendkívül örülök. Michélsz Norbert jelenléte miatt a magyar túraautó-kultúra az e-világban is elég előrehaladott, több világbajnoki top helyezettet kellett magam mögé utasítanom, ami rendkívül kevés tapasztalattal sikerült,

és ennek igazán örülök. Persze, ez csak egykörös nyers tempó, a versenyzés meg nem csak ebből áll – bár ez egy jó előjel, még nekem is van hova fejlődnöm.

– Hogyan látod az e-sport helyzetét és jövőjét, valamint szerepét az autóversenyésben, az utánpótlás kinevelésében?

– Az e-sport a valós motorsporttól elválasztva, egyedülállóan is létező, önfenntartó iparág. Ezzel párhuzamosan az utánpótlásnak is az egyik legjobb lehetőséget biztosítja. Itt teljesen egyenlők a feltételek, nem úgy, mint sokszor a valóságban – egy jelentősen kisebb anyagi megterheléssel több százezer ember ellen lehet bebizonyítani a versenyzési érzéket a modern szimulátoron. Nem lesz minden e-sportoló kiváló autóversenyző, de jelentős részük igazából is megállja a helyét, erre számtalan példát látunk már.

– Mi hajtott téged eddigi utadon?

– A vezetés nyers élménye, a motorsport szeretete. Az, hogy egy nap én is ennek a családnak az elismert tagja szeretnék lenni. Magyaroként is, sőt, nemzetközileg is mint Bereznyai Dani.

– Mi a legnagyobb célod?

– Teljes karriert építeni versenyzésből. Bármilyen, ami a rajtlámpák kialszásával indul és a kockás zászlóval ér véget. Akár valós, akár virtuális térben győzedelmeskedni.

Jubileumi bélyegeket bocsát ki a Magyar Posta

Szent II. János Pál pápa születésének 100. évfordulójáról alkalmi bélyegblokk, a Magyar Tűzoltóság és a Magyar Tűzoltó Szövetség alapításának 150. évfordulójáról pedig alkalmi bélyegsor kibocsátásával emlékeznek meg a Magyar Posta.

A Szent II. János Pál pápa születésének 100. évfordulójára kibocsátott alkalmi bélyegblokkon II. János Pál pápa érkezése látható a Hősök terére. A pápa 1991-ben ötnapos látogatásra érkezett Magyarországra, és rengeteg programja közül az egyik az volt, hogy augusztus 20-án egy óriási szabadtéri ünnepi szentmisét tartott legalább 200 ezer hívő előtt – olvasható a Magyar Posta Zrt. MTI-hez hétfőn eljuttatott közleményében.

A blokk keretrajza azt a pillanatot örökíti meg, amikor a Szentatya megáldotta a betegeket és az öregeket a Szent István-bazilikában. A borítékon az ismert jelképek: a vatikáni Szent Péter-bazilika belső kupolája, míg az alkalmi bélyegzőben a pápai pecsét stilizált rajza található.

A 2014-ben szentté avatott II. János Pál pápa a 264. volt a katolikus egyházfők sorában. A magyarok számára emlékezetes pillanat volt, amikor a Népstadionban a hazai fiatalokhoz magyar nyelven szólt. Ő volt az első pápa, aki Magyarországra látogatott, habár Karol József Wojtylaként korábban már járt nálunk – olvasható a közleményben, felidézve, hogy a pápa 1996 szeptemberében apostoli látogatást tett Magyarországon. Pápasága alatt több magyart avatott boldoggá és szentté.

A bélyegblokk Baticz Barnabás grafikusművész tervei alapján az ANY Biztonsági Nyomdában készült. A fekete sorszámozású alapváltozat mellett piros sorszámosság, zöld sorszámosság speciálisan perforált változat és egy exkluzív

Szent II. János Pál pápa

Forrás: Katolikus.ma

bélyegszett is megjelent. A Magyar Tűzoltóság és a Magyar Tűzoltó Szövetség alapításának 150. évfordulójáról megemlékező alkalmi bélyegsor kibocsátásának napja május 4-e, Szent Flórián napja, amely a tűzoltók védőszentjének ünnepe.

A 125 forintos bélyegképen a budapesti tűzoltóság első főparancsnoka, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség első elnöke, gróf Széchenyi Ödön látható. A másik címleten a tűzoltóság védőszentje, Szent Flórián, mellette pedig az 1871. szeptember 17-i pesti tűzoltógyakorlatról készített metszet részlete és a tűzoltójelkép található.

Az alkalmi borítékon egy tűzoltózásló részlete, a bélyegzőben pedig a tűzoltójelkép stilizált rajza látható.

Magyarországon 1991 óta ünneplik ezen a napon a tűzoltókat – áll a közleményben.

Mint írják, Magyarországon először a XVII. században a diáktűzoltóságok megalakulásával jöttek

létre az első, önkéntes alapon szervezett tűzvédelmi erők. Európában az elsők között önkéntes tűzoltó-szervezetet Magyarországon Aradon hoztak létre 1835-ben. A szabadságharc lezárását követően a Habsburg Birodalom sokáig nem engedélyezte az önkéntes tűzoltóegységek működését, így a Soproni Tűzoltó- és Tornaegylet csak 1866-ban, míg a Pesti Tűzoltó-egylet, illetve a főfoglalkozású (hivatásos) tűzoltóság 1870-ben – mindkettő gróf Széchenyi Ödön vezetésével – kezdhetett meg működését. Ezt követően már sorra alakultak más városokban, falvakban és községekben is a különböző tűzoltóegyletek és egyesületek, valamint tűzoltóságok.

A kétcímletű bélyegsorozat Kara Orsolya grafikus tervei szerint az ANY Biztonsági Nyomdában készült a Katasztrófavédelem Központi Múzeuma által biztosított forrásanyagok felhasználásával. A bélyegek a kijelölt postákon és a posta.hu-n is megvásárolhatók. (MTI)

A Harry Potter szerzője, a Queen és angol komikusok is jótékonykodással segítenek

J. K. Rowling, a Harry Potter-regényfolyam szerzője, a Queen együttes és angol komikusok is jótékony akciókkal segítik a koronavírus elleni harcot és a járvány károsultjait – írták a brit lapok.

Rowling egymillió fontot adományozott azoknak a karitatív szervezeteknek, amelyek a járvány miatt legnehezebb helyzetbe került embereken segítenek. Az összeg fele a Crisis nevű szervezeté, amely hajléktalanokat segít, a másik fele a Refuge-è, amely a kapcsolati erőszak áldozatainak nyújt menedéket – írta a BBC hírportálja.

Az író a Twitteren tette közzé az adományozás hírét szombaton, a nemzetközi Harry Potter-napon, melyet még 2012-ben jelöltek ki az akkori miniszterelnök, David Cameron javaslatára. Azért esett a választás május 2-ára, mert ezen a napon győzte le az ifjú varázsló regénybeli ellenfelét, a gonosz Voldemortot.

A Queen rockegyüttes Adam Lambert amerikai énekessel közösen kislemezt adott ki You Are The Champions (Ti vagytok a bajnokok) címmel, mely a We Are The Champions hajdani Queen-világszláger feldolgozása. A dalt két hete mutatták be Brian May Instagram-oldalán, akkor a tagok mindegyike otthonában adta elő a maga részét. Az immár hivatalosan is megjelent dal bevételét az ENSZ Egészség-

ügyi Világszervezete (WHO) Covid-19-segélyalapjának (Solidarity Response Fund) szánják.

Mivel az együttes és Adam Lambert a világjárvány miatt kénytelen volt idei európai koncertkörútját jövőre halasztani, azt remélik, az új kislemez „a csaldott rajongókat is megvigasztalja valamennyire”.

A járvány miatti kijárási korlátozásokkal otthonukba kényszerült brit komikusok közül néhányan úgy gyűjtöttek pénzt a bezárt puboknak, hogy online kvízzjátékot vezettek péntek este.

A The Covid Arms nevű virtuális pubban rendezett vetélkedő házigazdája Russell Howard, Nish Kumar, Jon Richardson, Joel Dommett, Marcus Brigstocke, Rachel Parris, Lucy Beaumont, Jenny Ryan és Suzi Ruffell voltak, akik a vetélkedő mellett műsorral is szórakoztatták a virtuális vendégeket – olvasható a Crowdfunder adománygyűjtő oldalon.

Úgy lehetett a játékban részt venni, hogy aki adakozott a kedvenc helyi pubja számára az oldalon, az jegyet kapott az online játékba, amelyet élőben közvetítettek az interneten. Nyolc nap alatt több mint 32 ezer fontot gyűjtöttek össze. Az akcióval a Guinness-világrekordok egy új kategóriája, a legtöbb látogatót vendégül látó virtuális pub csúcstartói is lettek, 6215-en „látogattak el” a kocsmába. (MTI)

Mintegy 16 ezer erdei fülesbagoly telet Magyarországon

Mintegy 16 ezer erdei fülesbagoly telet Magyarországon 631 településének 871 helyszínén a felmérések szerint – közölte a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) hétfőn az MTI-vel.

Az MME január közepén a lakosság segítségét kérte a Magyarországon teletló erdei fülesbagolyok országos felméréséhez. A beérkezett adatok alapján Magyarország 631 településén, 871 helyszínen 16.000 82 erdei fülesbagoly telet. A felmérésben a lakosság mellett az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztálya, helyi csoportjai, munkatársai és önkéntesei, a nemzeti parkok természetvédelmi ör-

szolgálata, négy óvoda és hat általános iskola, összesen több mint ötszáz fő vett részt. Ennek köszönhetően Magyarország összes megyéjéből és a fővárosból is érkeztek megfigyelési adatok, 2020-ban pedig 201 olyan településről is kaptak információkat, amelyekről az előző évben nem. Az évről évre bővülő adatsorokból sok következtetés vonható le. Az egyik legsokatmondóbb a hazai agrárgazdaságot érintő információcsoport, amely szerint a Magyarországon tartózkodó mintegy 16 ezer bagoly több mint 4 millió mezőgazdasági kárt is okozó rágcsálót pusztított el a 2019/2020-as telelési időszakban. (MTI)

Forrás: erdmost.hu/

Az alvó agy aktivitása romló tanulási képességeket jelezhet

Új kutatásukban az alvó agy aktivitása és a kognitív leépülés között találtak összefüggést az ELTE Etológia Tanszékének kutatói. A vizsgálat megállapította, hogy a kutyák esetén is rosszabb tanulási képességekkel jár az EEG-vel mérhető „alvási orsók” megnövekedett frekvenciája, amit korábban embereknél a demencia megjelenésével hoztak kapcsolatba.

Az ELTE kutatóinak a Scientific Reportsban megjelent közleménye elsőként mutatott ki az alvási orsók frekvenciája és a kognitív leépülés közti összefüggést kutyákon – számolt be az ELTE szerdán az etológusok új kutatásáról. „Korábban leírtuk, hogy az emberekhez hasonlóan az alvási orsók frekvenciája az életkor előrehaladtával kutyáknál is növekszik” – idézik a közleményben Kubinyi Enikőt, a Senior Családi Kutya Program vezetőjét. „Mivel az idős kutyák rosszabbul tanulnak, feltételeztük, hogy az orsók jellegzetességei a tanulási képességgel is összefüggnek” – magyarázza az etológus.

A beszámoló szerint ritmikus agyi aktivitás esetén a magasabb frekvenciájú, vagyis adott idő alatt több hullámú rezgések megjelenése akár aggodalomra is okot adhat, például fokozott sejtpusztulásra utalhat az agyban. Alvási orsók esetén – ezek az alvás közben az agyról EEG segítségével készített felvételekben megfigyelhető mintázatok – a magasabb frekvencia akár a demencia megjelenését is előre jelezheti.

A kutatók a vizsgálat során 58 idős kutya gazdáját hívták be az Etológia Tanszékre, ahol a kutyáknak jutalomfalatokat kellett megkeresniük. A kutatók először azt vizsgálták, hogy képesek-e felidézni a kutyák, hogy öt rejtekhely közül melyikben van jutalom. A második feladat sokkal nehezebb volt, például megtanulták a kutyák, hogy a jutalom két egyforma tárgy között mindig a jobb oldaliban van, majd a kutatók megcserélték a jutalom helyét.

Az idős kutyák rendszerint rugalmatlanok, és az eféle cseréhez nehezen alkalmazkodnak. Ezután a kutyák egy alváslaboratóriumban aludtak egyet. Majd három hónap elteltével ismét felvették ugyanezeket az adatokat, ami kétfajta összehasonlítást is lehetővé tett. „Egyrészt számszerűsíteni tudtuk az időben egymáshoz közel mért viselkedéses és alvási összefüggéseket, másrészt az is kiderült, hogy az eltelt időben történt-e változás” – fejtette ki Szabó Dóra, aki idős kutyák agyműködésének vizsgálatáról írja a doktori dolgozatát.

„Eddig csak egyetlen humán vizsgálat hozta összefüggésbe az alvási orsók frekvenciáját az időskori kognitív leépüléssel, demenciával. Ezért meglepődtem, hogy kutyáknál is ezt az eredményt találtuk” – idézik a közleményben Ivaylo Iotchevet, a kutyák alvási orsójának felismerésére képes algoritmus megalkotóját. A kutatók azt találták, hogy az orsók jellegzetességei közül kizárólag frekvenciája jelezte a kutyák tanulási feladatban nyújtott teljesítményét, de ez mind rövid távon, mind 3 hónappal később megbízható mérőszámnak bizonyult.

Kis Anna, a családi kutyákon végzett EEG-kutatások egyik alapítója szerint érthető, hogy az alvási orsók frekvenciája hosszabb időn keresztül is változatlan, mivel ezt, ellentétben az orsók előfordulási gyakoriságával, nem befolyásolják az új élmények, információk.

A közlemény szerint a szerzők ugyanakkor óvatosak az eredmények értelmezésével. Az alvási orsók frekvenciája csak a tanulási teljesítménnyel függött össze, a memóriával nem. „Talán azért, mert a tesztek eltérő nehézségűek voltak. Érdekes még ezt a jelenséget alaposabban megvizsgálni, és akkor kiderül, mennyire megbízható az, amit most találtunk” – magyarázza Kubinyi Enikő, aki szerint a vizsgálat eredményei mégis jelentősek, mert tudomásuk szerint először sikerült állatokon is leírni alvási orsón alapuló kognitív öregedési markert. (MTI)

Új pénznem jelent meg Európában Ötletek a túléléshez

Új pénznem jelent meg Európában, számolt be keddi számában a Capital.ro. A lap szerint a koronavírus-járvány kellős közepén vállalkozók és közigazgatási hatóságok gyors és hatékony megoldást keresnek a túléléshez.

Mózes Edith

Így született az ötlet egy olaszországi településen, hogy saját pénznemet hoznak létre. A hatóságok azért nyomtatnák ki az új bankókat, hogy segítsék átvészelni a járvány okozta válságot a rászorulóknak.

Az Olaszország déli részén található település neve Castellino del Biferno, és a városka egyetlen nyomdájában, a Linea Molisében gyártják az új pénzt, amelyet dukátnak neveznek. Antonio Iannacone, a pénznyomda tulajdonosa szerint az új bankó dizájnját a közigazgatóság közösen döntötték el, és olyan papírra nyomtatják, amelyet a jövőben könnyen lehet majd fertőtleníteni.

A „pénz” tulajdonképpen voucher

A település polgármestere több mint tíz évvel ezelőtt vetette fel a

saját pénznem ötletét, és a járványt kihasználva sikerült megvalósítania. Öt dukát értéke öt euro, 20 dukáté 20 euró, így bármiféle zavar kiküszöbölhető, főleg az idősek számára. Olyan anyagból készül, amely könnyen fertőtleníthető, és a falu temploma, az uszoda és a Madonna képe mellett, a község védőszenkjeinek az arcképei található rajtuk” – mondta a polgármester. A vouchert a lakosok a helyi boltokban használhatják fel, ezáltal segítik a település kisvállalkozóit is. Miután megkapják a helyi közigazgatási hatóság jóváhagyását, szétsztyják a helyiek között, mindenkinél a gazdasági szükségletei szerint.

A boltok tulajdonosai kéthetente leadják a dukátokat a polgármesteri hivatalnál, és megkapják az értékének megfelelő eurót. Az akció törvényes, egy 2018-as városi szabály szentesíti, 1831-ben II. Ferdinánd szicíliai király rendeletet adott ki, amelyben megengedte a nápolyi királyságnak, hogy saját pénzt nyomtasson.

Mit tudhatunk a dukatról?

A Wikipédia szerint a dukát arany pénzérme, amely egész Eu-

Forrás: Wikipédia

rópában használatos volt az első világháború előtt. Egy dukát súlya 3,5 gramm, később 3,4909 gramm, de többdukátos érmeket is kiadtak. Neve a latin „herceg” szóból ered.

Úgy tartják, hogy az első kibocsátója II. Roger szicíliai király volt, aki 1140-ben Krisztus képét viselő dukátokat veretett a „Sit tibi, Christe, datus, quem tu regis iste ducatus” felirattal.

Giovanni Dandolo dózse 1284-ben Velencében is bevezette a dukátot. A velencei dukát neve zecchino volt, és az egyik oldalán

Jézust, a másik oldalán a Szent Márk előtt térdelő dózsét ábrázolta. A középkorban a dukát igen elterjedt, mert könnyű volt gyártani, és viszonylag kis alakban nagy értéket képviselt. Kelet-Európában több város és királyság bocsátott ki dukátot.

Magyarországon először Károly Róbert veretett aranypénzt firenzei mintára, előlapján firenzei liliommal, hátlapján Keresztelő Szent Jánossal. Később Zsigmond és Mátyás is királyi rendelettel biztosította a jó minőségű aranypénz verését. Aranykorát az 1600-as

években élte. V. Keresztély dán uralkodó 1670 és 1699 között több mint 23 különböző típusú dukátot veretett a koppenhágai verdében. I. Lipót 180-féle dukátja 14 különböző verdéből került ki.

Megszűnése az 1800-as évek végére tehető. Németországban 1872-ben Hamburgban készült az utolsó dukát. A salzburgi érsekségben 1872-ben, Ausztriában 1914-ben Ferenc József saját képével készítette az utolsó forgalmi dukátot. Befektetési célból jelenleg is vernek dukátot, az utánveretek egységesen 1915-ös évszámmal készülnek.

Tavaly 4 százalékkal csökkent a romániai bortermelés

Tavaly 4 százalékkal, 4,9 millió hektoliterre csökkent a romániai bortermelés, ami a világszintű átlagcsökkenés alatti értéknek számít – adta hírül hétfőn a Ziarul Financiar című gazdasági napilap.

Az újság a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) tavalyi évre vonatkozó statisztikáját idézte. Románia a világ 12. legnagyobb bortermelőjének számít Portugália után, ezt a pozícióját évek óta őrzi. 2018-hoz mérten – amikor Románia 5,1 millió hektoliter bort állított elő – az ország tavaly jobban lemaradt Portugáliától, miután a nyugat-európai ország azon kevés államok közé tartozik, ahol 2019-ben nőtt a bortermelés. A lap emlékeztet, hogy akárcsak szerte a világban, Romániában is nehéz éve volt a tavaly a bortermelők többségének, hiszen az időjárás nem kedvezett a szőlészetnek. Az ország különböző régióit nem egyformán befolyásolta a kedvezőtlen időjárás, így a dél-romániai Dealu Mare szőlőtermő régióban például

Forrás: ziare.com

a termelés 30-70 százaléka esett ki, míg az ország nyugati részében a borászatok szinte az előző évvel azonos termelésről számoltak be. Ezzel magyarázható, hogy a román termelés csak 4 százalékkal csökkent éves összevetésben, míg a

világ élvonalához tartozó olaszországi, franciaországi és spanyolországi borászati ágazatban kétszámjegyű volt a visszaesés. Romániában körülbelül 250 borpincészet működik – írta a Ziarul Financiar. (MTI)

Nem lesz Putyint ábrázoló mozaik az orosz hadsereg épülő főtemplomában

Nem lesz Vlagyimir Putyin elnököt ábrázoló mozaik az orosz hadsereg felszentelés előtt álló főtemplomában a Moszkva közeli Kubinkai Patriot parkban – jelentette ki Sztefan Privalov klini püspök, Kirill pátiárka vikáriusa.

„Az államfő kívánságával összhangban a művészeti tanács úgy döntött, hogy nem fogja felhelyezni (a mozaikot a szentélyben)” – mondta a püspök, aki egyben a katonai főtemplom plébánosa is.

Az elmúlt napokban az orosz sajtóban feltűnést keltett egy fotó, amely az épülő templomnak a Krím-félsziget 2014-ben történt visszacsatolásának tiszteletére készülő mozaikképét ábrázolta. Ezen Putyiné mellett megjelent Szergej Sojgu védelmi miniszter, Valentyina Matvijenko, az orosz parlamenti felsőház és Vjacseszlav Vologyin, az alsóház elnöke, Nyikolaj Patrussev, az orosz biztonsági tanács titkára, Alekszandr Bortnyikov, a Szövetségi Biztonsági Szolgálat (FSZB) igazgatója és Valerij Geraszimov vezérkari főnök képmása is.

Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője azt mondta, hogy Putyin tudomást szerzett az őt ábrázoló mozaikról, ám úgy gondolja, hogy bár „a jövő nemzedékei

egy nap még hálások lesznek” a mostani orosz vezetés teljesítményéért, ezt ma még korai lenne kifejezni. Sztefan püspök nyilatkozata szerint a mozaikot – az ezzel ellentétes állításokkal szemben – még nem helyezték el a templomban, a nagy feltűnést keltő fotó még a műhelyben készült.

A templom dekorációjában az orosz hadtörténet jeles alakjai, így Szuorov, Kutuzov, Nahimov, Dmitrij Donszkov és Alekszandr Nyevszkij alakja mellett megjelenik majd Joszif Sztálin szovjet diktátoré is, a második világháború európai szakaszának lezárását követő, a moszkvai Vörös téren megtartott győzelmi parádával a háttérben. Az orosz fegyveres erők orosz-bizánci stílusban megépített, a keresztrel együtt 95 méter magas főtemplomát az eredeti tervek szerint május 9-én, a náci Németország felett aratott győzelem 75. évfordulóján szentelték volna fel.

Az Interfax hírügynökség szerint az eseményt június 24-re, a Vörös téren a hitlerizmus feletti diadal megünneplésére 1945-ben megtartott parádé évfordulójára vagy szeptember 3-ra, a második világháború lezárásának Oroszországban ünnepelt napjára helyezik át. (MTI)

Aukciós történelmet írt egy Cartier-karkötő

Rekordot jelentő 1,34 millió dollárért cserélt gazdát egy 1930-as évekből való Cartier-karkötő a Sotheby's aukcióház keddi online árverésén.

A francia ékszer- és óragyártó cég legendás Tutti Frutti-darabjai közé tartozó ékszer korábban egy amerikai magángyűjtemény részét képezte – írja a www.vogue.co.uk.

A drágakövekkel kirakott színpompás karkötő leütési árát 600-800 ezer dollár közé becsülték az aukciót megelőzően.

„Elmondhatatlanul örülünk az eredménynek. Szinte biztosan ez a legmagasabb összeg, amelyet valaha ékszerért fizettek egy kizárólag online elérhető aukción” – mondta Frank Everett, a New York-i Sotheby's ékszerészlegének alelnöke.

A keddi rekord az internetes ékszeraukciók új korszakának kezdetét hirdeti: az ékszereket kínáló

online licitek példa nélküli bevételkel zárultak a járványügyi korlátozásokkal kísért elmúlt hetekben.

Az otthon maradásra kényszerült embereknek jócskán jut idejük az aukcióházak kínálatának feltérképezésére, ami az eladásokban is megmutatkozik.

A Sotheby's londoni irodájának április 7-én véget ért online ékszeraukcióján az összes tétel elkel, 3,7 millió dolláros összbevételt produkálva.

Az online aukciók ráadásul a jelek szerint vonzó alternatívát jelentenek a vásárlók új nemzedéke számára: a licitálók 30 százaléka új regisztráló volt az aukcióháznál, és ugyanekkora százalék volt közülük 40 év alatti.

A Christie's ugyancsak példátlan sikert könyvelhetett el a közelmúltban. Április 24-én véget ért internetes ékszerlicitijén 1,35 millió dollárért cseréltek gazdát a tétel. (MTI)

Forrás: Domina-Parameter

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
BERUHÁZÁSI ÉS KÖZBESZERZÉSI SZOLGÁLAT
BERUHÁZÁSI OSZTÁLY

KÖZLEMÉNY

A MAROS MEGYEI TANÁCS a „Körforgalom kiépítése az E60-as úton a Transilvania repülőtérnél” beruházás tulajdonosaként értesíti az érdekelteket a tervezetnek a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség által a besorolási szakaszra vonatkozó döntése meghozataláról a környezetre gyakorolt hatást felmérő tanulmány kidolgozása nélkül, a „Körforgalom kiépítése az E60-as úton a Transilvania repülőtérnél” beruházási tervezetnek a környezetre gyakorolt hatását felmérő eljárás keretében. A szóban forgó beruházást Nyárádtó város, Recsa/Vidrátszeg falu 1/A sz. alatt, a repülőtérnél valósítanák meg.

A besorolási döntéstervezet és az azt megalapozó indokok a következő internetes oldalon tanulmányozhatók: <http://apmms.anpm.ro>.

Az érdekeltek a besorolási döntéstervezettel kapcsolatos megjegyzéseiket/ellenvetéseiket postai vagy elektronikus küldeményben nyújthatják be a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökséghez, az ügynökség internetes oldalán való közléstől számított 10 napos határidőn belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csódtól, sikert visz a házhoz és nyereséggé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá forduló problémáját. Köszönetnyilvánítások:

Rozália Dicsőből hálás Klara asszonynak, mert segített epilepsziás fiának, amikor már minden reménnyel felhagytak; Attila Marosvásárhelyről köszöni, hogy ismét együtt lehet feleségével, hosszú és szomorú távollét után; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból, az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Elena Régenből hálás, hogy ismét sikeres az üzleti élete. Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött. Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ 3 szobás, I. emeleti tömbházlakás a Kövesdombon. Tel. 0766-869-613. (-I)

ELVESZETT

ELVESZETT Makszin József névre szóló tejtermelési könyv. Semmisnek nyilvánítom. (7404)

MINDENFÉLE

ÁGYHOZ KÖTÖTT BETEG mellé keresünk betegápolót váltásba. Tel. 0745-368-122. (sz.-I)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, valamint törmelékiszállítást. Tel. 0749-543-104. (6059-I)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21894-I)

TETŐSZIGETELÉS részletre, garanciával. Tel. 0740-680-648, 0722-693-866. (22038)

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, bármilyen kisebb javítást, festést, vakolást, szigetelést, ács munkát. Saját anyagunkkal dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0756-485-242, 0790-360-626. (7312)

MEGEMLÉKEZÉS

Szívünkben mindig élni fogsz. Szeretted és kedves mosolyod végigkísér minket életünk minden napján. Halálának 5. évfordulóján emlékezünk a szeretett férjre, édesapára, nagyapára, rokonra és szomszédra, **SZÁSZ LAJOSRA**. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. (p.-I)

Ha látni akarunk, felnézünk az égre, a csillagok közt utazni tovább, ott várj ránk, ha időnk lejárt.

Fájdalommal emlékezünk a dolgos kezű gyermekekre, a balavásári **BIRÓ SÁNDORRA** (Gázás) halálának 3. évfordulóján. Bánatos édesanyja és mamája. Nyugodj békében! (7398-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (20875-I)

HENI MED CENTER – INGYENES ORVOSI KIVIZSGÁLÁS KÜLDŐPAPÍRRAL: reumatológia (gerincfájás, térd-, váll- és csípőpanaszok); belgyógyászat. **KEDVEZMÉNYES ÁRAK:** bőrgyógyászat; neurológia; ultrahangos kivizsgálás; allergológia; immunológia; doppleres ultrahangvizsgálat. Tel.: 0770-310-944. Cím: Pr. Dr. Ghe. Marinescu u. 47/3. szám (November 7.). (64733-I)

KIS LÉTSZÁMÚ, MUNKARUHÁT GYÁRTÓ VARRODA VARRÓNÖKET alkalmaz azonnali kezdéssel, napi 8 órában. Program 7-15.30 óra között, vagy igény szerint alakítható. Fizetés: nettó 1.800-2.200 lej + étkezési utalványok + utazási költségtérítés. Tel. 0728-298-421. (p.-I)

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ

Szönyegmosás, -szárítás professzionális módon. Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással. Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás. Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-I)

*Nem vársz már minket ragyogó szemekkel,
nem örülsz már nekünk szerető szíveddel.*

*De bennünk él egy arc és a végtelen szeretet,
amit tőlünk soha senki el nem vehet.*

*Telhetnek hónapok, múlhatnak évek,
szívükből szeretünk, nem felejtünk téged.*

Szívünk mély fájdalommal, a hiányérzet örök küzdelmével emlékezünk május 5-én a lukfalvi **CSIKI ILONÁRA** halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretted. (7393-I)

Hogy egy édesanya milyen drága kincs, csak az tudja, akinek már nincs. Emléke él és élni fog, amíg a szívünk a földön dobog. Őrizzük a képét, mosolyát, hangját és minden mozdulatát. Szomorú szívvel emlékezünk a drága jó édesanyára, **KÖVÁRI ANNÁRA** szül. András halálának 5. évfordulóján. Emlékét őrzik leányai: Enikő, Tünde, veje és unokái. (7399)

Fájó szívvel nézünk a múltba, és akiket keresünk, rég nincsenek már közöttünk, örökre itthagytak, de szívünkben megmaradtak. Megtört szívvel, de Isten akaratával emlékezünk május 5-ére, illetve november 6-ára, a nyárászentbenedeki **BUKSA DOMOKOSRA**, illetve **BUKSA ILONÁRA** (született Pásztor) haláluk 22., illetve 33. évfordulóján. Emlékük legyen áldott és nyugalma csendes! Négy gyermekük és azok családja. (sz.-I)

Szívemben a helyedet nem pótolja semmi, őrzöm az emléked, nem foglak feledni. A bánat, a fájdalom örökre megmarad, mindig velünk leszel, az idő bárhogy is halad.

Mély szomorúsággal emlékezünk május 5-ére, amikor a maroskeresztúri születésű **CSIKI LAJOS** marosvásárhelyi lakos 3 éve itt hagyta családját örökre. Nyugodj békében, te drága jó lélek! Feleséged, Jolán, nevelt lányod, Edit és unokáid: Zsolti és Levente családjukkal. (7396)

Kegyelettel emlékezünk május 5-én a szeretett édesanyára, nagymamára, dédmamára, anyósra, a mezőcsávási **BENKŐ ILONÁRA** halálának 15. évfordulóján. Szép emléket őrzik fiai családjukkal együtt. (7403-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága férj, édesapa, rokon, **PÉNTEK ZSIGMOND** a Konzervgyár volt dolgozója életének 74. évében örökre megpihent. Temetése május 6-án, szerdán 13 órakor lesz a meggyesfalvi temetőben. Emléke legyen áldott! Lányai: Erzsike, Enikő és sógora, András. (7407-I)

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak az ábrázolt jellegűek.

Tárgu Mureş 88,1%
Marosvásárhely 88,1%

Sovata 102,1%
Szováta 102,1%

r • a • d • i • o

Reghin 84,7%
Szászrégen 84,7%

Sighişoara 104,3%
Sogesvár 104,3%

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

FILTER

PÉNTEK 20⁰⁰
MAGYARI IZABELLÁVAL

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

**MENTSÉN ÖN IS ÉLETET
MARADJON OTTHON!**

RMDSZ

Rászoruló idősekről
gondoskodom naponta, meleg
ételt viszek nekik most, a vírus
idején is. Erőt ad ez a munka,
motiválnak a csillogó
tekintetek, a kedves szavak.

**Én így segítek,
Ön úgy tud, hogy
otthon marad!**

Andráşy Paula
szociális munkás

ÉLETMENTŐK